

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nö 003 (6203) 8 yanvar 2021-ci il 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

İlham Əliyev: "Azərbaycan tarixdə heç vaxt bu qədər güclü olmamışdır"

"Bu gün bu, həm siyasi gücdür, iqtisadi gücdür, xalq-iqtidar birliyidir, hərbi gücdür və bizim regionda oynadığımız müsbət roldur"

Bax 2

"Ermənilər Azərbaycan əsgərindən çox qorxurdular, acıqlarını əsirlərdən çıxmaga çalışırdılar"

Vətənə qayıtdığım üçün Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dərin minnətdarlığımlı bildirirəm. Bu qədər qəsa müddətdə azad ediləcəyimə heç özüm də inanmadım. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu erməni əsirliyində olmuş hərbi qulluqçumuz...

Bax 6

Bax 7 Leyla Abdullayeva:
"Ermənistən rəsmiləri 30 il bundan önce olduğu kimi, hələ də xəyallardan çıxış edirlər"

maq cəhdி və bunun 10 noyabr tarixli üçtərəfli bəyannamənin öhdəliklərinə...

Ermənistən Xarici İşlər Nazirliyinin nümayəndəsinin Azərbaycanın Qarabağ bölgəsinə Ermənistən rəsmilərinin qanunsuz səfərlərinə haqq qazandırı-

Andronik Tevonyan:
Paşinyanın təxribatları olmasaydı, müharibə baş verməzdı

Bax 9

Patriarx Kirill,
Qarabağ Azərbaycandır!

Bax 12

Hikmət Hacıyev: QHT-lərin fəal rol oynamalarına Prezident böyük əhəmiyyət verir

Bax 6

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında aparılan 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan aqsaqqalları da öz sözərini de-dilər, Azərbaycan xalqının səfərbər olunmasında fəallıq göstərdilər. SİA-nın məlumatına görə, bu barədə Azərbaycan Respublikası...

Müdafiə Nazirliyi: Vətəndaşlarımı hərbi formaya hörmətlə yanaşmağa çağırırıq

Vətən müharibəsində iştirak etmək üçün səfərbərlik üzrə həqiqi hərbi xidmətə çağırılmış və artıq ehtiyata buraxılmış bəzi vətəndaşların hərbi geyim formasını daşıma...

Bax 5

Dilqəm Əsgərov: "İki dəfə Xankəndidə bədənimi elektrik cərəyanına verdilər"

Girovluqdan azad edilərək doğma Vətəni-mə qayıtdığım üçün Prezident İlham Əliyevə təşəkkürümü bildirirəm. Vətən müharibəsində Qələbəmiz münasibətlə xalqımızı təbrik edirəm. Bizi girov götürülməyimiz, işgəncələrə məruz qalmamız tamamilə qeyri-qanuni id. Çünkü mən Ermənistən ərazi-sinə kecməmişdim. Mən kəlbəcerliyəm və ata-baba yurdunu, onların qəbrini ziyaret etməyə getmişdim...

Bax 6

ABS-da nə baş verir:
demokratiya, yoxsa...?

Bax 15

İlham Əliyev: “Azərbaycan tarixdə heç vaxt bu qədər güclü olmamışdır”

“Bu gün bu, həm siyasi gücdür, iqtisadi gücdür, xalq-iqtidar birliyidir, hərbi gücdür və bizim regionda oynadığımız müsbət roldur”

Xəbər verdiyimiz kimi, yanvarın 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformatda müşavirə keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı müşavirəni giriş nitqi ilə açıb. Prezident İlham Əliyev giriş nitqində qeyd edib ki, şanlı Qələbəmiz bizim güclü iradəmizi, xalqımızın güclü əzmini bütün dünyaya nümayiş etdirdi, Azərbaycan dövlətinin gücünü nümayiş etdirdi, göstərdi ki, sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur:

-Bu gün biz keçən ilin yekununu müzakirə edəcəyik, 2021-ci ilde görüləcək işlər haqqında danışacaq. Keçən ilin və nəinki keçən ilin, son 30 ilin əsas yekunu torpaqlarımızın işgaldən azad olunmasıdır. Azərbaycan 44 gün ərzində tarixi Qələbə qazanaraq öz torpaqlarını azad etdi, düşmənə sarsıcı zərbələr endirdi, Ermənistani məğlub etdi. Bu məğlubiyyət nəticəsində Ermənistana mecbur olub kapitulyasiya aktına imza atıb, teslim olub və biz 3 rayonumuza bir gülə atmadan, bir şəhid vermədən siyasi yollarla geri qaytardıq. Beləliklə, Ermənistən 30 il davam edən işgalçılıq siyasetinə son qoyuldu. Biz bunu hərbi yollarla həll etdik. Baxmayaraq, uzun illər ərzində beynəlxalq vasitəcilar, demək olar, bütün aparıcı beynəlxalq təşkilatlar bizə deyirdilər ki, münaqişənin hərbi həlli yoxdur. Biz de deyirdik ki, əger belədirse, onda münaqişə sülh yolu ilə həll olunsun, biz de bunun tərəfdarıyıq. Müharibə dövründə mən dəfələrlə Azərbaycan xalqına müraciət edərək və xarici kütłəvi informasiya vasitələrinə müsahibələr verərək deyirdim ki, Ermənistən tərəfi bize tarix versin, onlar ne vaxt bizim torpaqlarımızdan öz silahlı qüvvələrini geri çəkirək və biz dayanırıq. Əks təqdirdə, axıra qədər gedəcəyik və bunu etdik. Beləliklə, şanlı Qələbəmiz bizim güclü iradəmizi, xalqımızın güclü əzmini bütün dünyaya nümayiş etdirdi, Azərbaycan dövlətinin gücünü nümayiş etdirdi, göstərdi ki, sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Mən dəfələrlə deymişdim ki, əger bu məsələ sülh yolu ilə öz həllini tapmasa, biz bu məsələni hərbi yolla həll edəcəyik və belə de oldu - hərbi yolla. Ondan sonra məsələ siyasi yolla həll olundu və tarixi ədalət bərpa edildi.

Mən son illər ərzində ölkəminin hərtərəfli inkişafını dile getirərək deyirdim ki, bu gün müstəqil Azərbaycan dövləti özünün ən şanlı dövrünü yaşayır. Çünkü Azərbaycan tarixdə heç vaxt bu qədər güclü olmamışdır. Bu gün bu, həm siyasi gücdür, iqtisadi gücdür, xalq-iqtidar birliyidir, hərbi gücdür

**Prezident İlham Əliyevin
sədrliyi ilə 2020-ci ilin
yekunlarına həsr olunmuş
videoformatda müşavirə
keçirilib**

**Bizim sözümüzlə əməlimiz arasında heç
bir fərq yoxdur. Mən
deymişdim ki, tarixi
Azərbaycan torpaqlarında heç vaxt ikinci
erməni dövləti yaradılmayacaq. Mən
deymişdim ki, heç vaxt Dağlıq Qarabağa
müstəqillik verilməyəcək**

və bizim regionda oynadığımız müsbət roldur. Biz bu gündə istifadə edərək qarşımızda duran əsas vezifeni şəreflə yerinə yetiridik. Ermənistən ordu 44 gün ərzində darmadağın edildi, demək olar ki, Ermənistən orduyu yoxdur. Müharibədən sonra müşahidə olunan mənzərə onu göstərir ki, bugün Ermənistən silahlı qüvvələri faktiki olaraq tam dağıldıb. Ermənistən məğlub edilib və biz istədimizə 44 gün ərzində nail olub iləmisi. Cəbrayıllı, Füzuli, Zəngilan, Qubadlı rayonlarını, keçmiş Hadrut rayonunu, Xocavənd rayonunun böyük hissəsini, Suqovuşan qəsəbəsini, Murovdəq silsiləsini və Şuşa şəhərini hərbi yollarla azad etdik. Bütövlükde 300-dən çox yaşayış məntəqəsi hərbi yollarla işgaldən azad edildi. Bunun nəticəsində Ermənistən faktiki olaraq diz çökdü, mecbur olub noyabrın 10-da kapitulyasiya aktına imza atdı. Beləliklə, Ağdam, Laçın

ve Kəlbəcər rayonları bir gülə atmadan, bir şəhid vermədən geri qaytarıldı. Bu Qələbə tarixdə əbədi qalacaq. Bu Qələbə bütün dünyaya sübut etdi ki, - bir daha bunu qeyd etmək istəyirəm, - bizim sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur. Mən deymişdim ki, tarixi Azərbaycan torpaqlarında heç vaxt ikinci erməni dövləti yaradılmayacaq. Mən deymişdim ki, heç vaxt Dağlıq Qarabağa müstəqillik verilməyəcək. Mən deymişdim ki, Azərbaycan xalqı bu vəziyyətə heç vaxt barışmayacaq. Demyşdim ki, biz bu məsələni istənilen yolla həll edəcəyik və etdik, bütün təzyiqlərə, təhdidlərə baxmayaraq. Baxmayaraq ki, dünyada kifayət qədər güclü erməni lobbisi var. Dünyada bir çox aparıcı dövlətlər Ermənistəni dəstəkləyir və müharibə dövründə biz bunu açıq-əşkar görürdük, bəzi ölkələr bunu gizlədə bilmirdilər. Bu də-

tək Ermənistana nə verdi? Heç nə. Bizim gücumüz, iradəmiz qarşısında bu dəstək sıfır bərabər oldu. Hər kəs gördü ki, bizi heç kim və heç nə dayandırıbilməz. Mən deyəndə ki, biz axıra qədər gedəcəyik, sözüme eməl etdim. O vaxt dayandıq ki, Ermənistən öz alçaldıcı məglubiyətini etiraf etdi, diz çökdü, aq bayraq qaldırdı, təslim oldu. Hesab edirəm ki, bu, Ermənistən üçün tarixi dərs oldu. Onlar bir daha Azərbaycan xalqının böyüklüyünü gördülər. Baxmayaraq ki, işgal edilmiş bütün torpaqlarda vandalizm aktları tərəfdildi, bizim bütün tarixi abidələrimiz, məscidlərimiz dağıdıldı və ya təhqir edildi, bütün yaşayış binalarımız dağıdıldı, Ağdam, Füzuli şəhərləri yoxdur, kəndlər yoxdur, Cəbrayıllı, Qubadlı, Zəngilan şəhərlərində tək-tük bina qalıb, orada da Ermənistən hərbçiləri yerləşmişdilər. Kəlbəcər və Laçın rayonlarında daha çox qanunsuz

məskunlaşma aparılmışdır. Ancaq Ermənistana o rayonlardan çıxmak üçün vaxt verildiyi müddət ərzində onlar oranı da dağıtmışlar, bütün dünyaya öz vəhşiliklərini göstərmişlər. Bütün dünyanan gözü qarşısında evləri yandırb, məşələri kəsib, qırıb, yandırb, vandalizm aktları töretmişlər. Bütün dünya gördü ki, biz kiminlə üz-üzə idik. Bu vəhşiliyin, bu qədədarlığın bəlkə də tarixdə analoqu yoxdur. Heç ikinci Dünya müharibəsində işgalçı qüvvələr bu qədər qəddarlıq töretməmişlər. Onlar hesab edirdilər ki, biz bu bölgələrə qayıtmayacaq, amma biz qayıtmışq və qayıdırıq. Bu gün biz Böyük Qayıdış haqqında danışacaqıq.

Biz tarixi ədaləti bərpa etdik. Biz bütün dünyaya gücümüzü göstərdik. Göstərdik ki, heç kim bizim iradəmizin qabağında dura bilmez. Eyni zamanda, məsuliyyət göstərdik, ədalət göstərdik, Ermənistən ərazisine girmədik. Baxmayaraq ki, Ermənistən ərazisində bizi qarşı namərdə atışla tərdilən hərbi cinayət nəticəsində onlara məlki şəxs hələk oldu, şəhərlərimiz bombardlandı. Biz Ermənistən ərazisine keçmədik. Biz beynəlxalq hüquqa hörmətimizi göstərdik. Baxmayaraq ki, mənfur düşmən üçün heç bir mənəvi çərçivə yoxdur, heç bir mənəvi dəyər yoxdur. Amma mən demişdim ki, biz özümüzü onlar kimi apara bilmərik, biz azərbaycanlıq, biz özümüzə hörmət edən xalqıq. Biz döyüş meydanında düşməni çökdürdük. Döyüş meydanında düşmənə elə dərs verdik ki, onlar bu günə qədər bu dərsdən özlərinə gələ bilmirlər. Bu gün Ermənistəni bürümüş böhran onların işgalçılıq siyasetinə nəticəsidir. Gərək bizim torpaqlarımızdan sülh yolu ilə çıxardılar, biz onlara şans vermişdik. Gərək öz xoş ilə çıxardılar bizim torpaqlarımızdan, amma bunun tamamilə əksini görürdük. Qanunsuz məskunlaşma, şəhərlərimizin adlarının dəyişdirilməsi, Azərbaycanın tarixi, mədəni, dini irlərinin silinməsi. Əfsuslar olsun ki, bəzi beynəlxalq təşkilatlar və şirkətlər onlara bu sahədə yardım etmişdilər. Bizim torpaqlarımızda qanunsuz biznes fəaliyyəti göstərmişdir. Bu gün bu barədə də danışacaq, artıq müvafiq göstərişlər verildi. O şirkətlər məsuliyyətə cəlb olunacaq. Onlar bunu bilsinlər və gözləsinlər bu günü. Oraya müxtəlif ölkələrin parlamentlərinin nümayəndələri gedirdilər, indi görmə necə gedirlər. Fransadan bir heyət getmişdi, parlament üzvləri. Əfsuslar olsun ki, sülhməramlı qüvvələr onlara bu icazəni vermişdilər. Halbuki, biz bu sülhməramlı qüvvələr qarşısında məsələ qoymuşduq ki, bizim icazəmiz olmamdan heç bir xarici vətəndaş Dağlıq Qarabağa gedə bilmez. Nəticədə Fransa sefiri bizim Xarici İşlər Nazirliyinə çağırıldı, nota verildi. Biz səssiz qalmayacaqıq.

Ardı Səh. 3

İlham Əliyev: “Azərbaycan tarixdə heç vaxt bu qədər güclü olmamışdır”

“Bu gün bu, həm siyasi gücdür, iqtisadi gücdür, xalq-iqtidar birliyidir, hərbi gücdür və bizim regionda oynadığımız müsbət roldur”

Əvvəli Səh. 2

İndi mənə məlumat verildi ki, Ermənistanın xarici işlər naziri Xankəndiyə gedib. Sənin orada nə işin var? Müharibə onların yadından çıxmasın. Unutmasınlar ki, dəmir yumruq yerindədir. Bu səfərlərə son qoyulmalıdır. Biz xəberdarlıq edirik, eğer belə təxribat xarakterli addımlar atılacaqsa, Ermənistan daha da peşman olacaq. İndi münasibətlərin normallaşdırılması istiqamətində addımlar atılır. Rusiya öz vasitəcilik imkanlarını tərəflərə təqdim edib. Bu yaxınlarda Ermənistana və Azərbaycana səfər etmiş Rusiya hökumət nümayəndlərindən ibarət heyət əsasən bu mövzular haqqında söhbətlər aparmışdır.

Yaxşı, əgər münasibətlər nörməlləşəcəqsə, o zaman belə təxribat xarakterli "səfərlərə" nə ehtiyac var? Nəyi göstərmək isteyirlər? Yenəmi bizi qıcıqlandırmaq isteyirlər? Unutmasınlar ki, onlara çox baha başa gəldi bu tipli adımlar. Ona görə bütün səfərlərə son qoyulmalıdır. Heç bir xarici vətəndaş bizim icazəmiz olmadan o əraziyə gedə bilməz. Heç bir beynəlxalq təşkilat, - ancaq Qırmızı Xaç istisna olmaqla, - oraya geda bilməz. Bu, bizim ərazimizdir. Bütün dünya bu ərazini Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanır. Ermənistanın xarici işlər naziri, sən kimsən ki, oraya gedirsən? Xəbərdarlıq edirik. Əger buna oxşar addım təkrarlanırsa, bizim cavabımız çox sərt olacaq. Elə birinci dəfə biz Xarici İşlər Nazirliyi vasitəsilə onlara xəbərdarlıq etdik. Ondan sonra xəbərdarlıq başqa cür veriləcək. Onların ayağı oradan kəsilməlidir. Otursun öz ölkəsində.

Sülhmeramlı qüvvələr. Onların orada funksiyası var. Noyabrın 10-da bu funksiya təsbit edildi. Baxmayaraq ki, indi onlar orada humanitar işlərlə məşğuldurlar, halbuki noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanatda bu funksiya təsbit edilməyib, biz buna, necə deyərlər, göz yumuruq. Nə üçün? Cünki başa düşürük ki, orada insanlar yaşayır, başa düşürük ki, indi qış gəlib, hava soyuqdur. Orada müəyyən işlər görülməlidir ki, bu qış orada yaşayan ermənilər üçün problem yaratmasın. Ona görə biz imkan verdik. İndi yüklerin böyük hissəsi oraya Azərbaycan ərazi-sindən gedir. Biz imkan verdik. Bərdəyə qədər dəmir yolu ile gedir. Ondan sonra maşınlarla Dağlıq Qarabağa aparılır. Əlbətə, biz imkan verməvə də bilərdik.

Ermənistan 30 il bizim suyu-muzu kəsib, 100 min hektar tor-pağı susuz qoyub. Baxmayaraq ki, həm Sərsəng, həm də Suqovu-şan su anbarları o vaxt ulu öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə və onun fəaliyyəti nəticəsində inşa edilmişdir. Ermənistan bizim su-yumuzu kəmişdi. Amma mən yene də deyirəm, biz heç vaxt onla-rın səviyyəsinə düşməməliyik. Bu gün Dağlıq Qarabağda yaşayan

insanlar bizim vətəndaşlarımızdır. Mən demişəm, onlar görəcəklər ki, Azərbaycan rəhbərliyi altında onlar yaxşı yaşayacaqlar. Ona görə biz bu imkanları verdik. Yoxsa Laçın dəhlizi ilə oraya yük daşıməq çox çətin məsələdir. Biz digər addımlar atdıq ki, orada humanitar işlər getsin. Yenə də deyirəm, noyabrın 10-da imzalanmış sənəddə bu, yoxdur. Amma biz yenə də imkan veririk. Bu, bizim üreyimizin nə qədər geniş olmasına göstərir. Hesab edirəm ki, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanat gələcək fəaliyyət üçün əsas olmalıdır. Bu Bəyanatdan başqa, hər hansı bir digər sənəd imzalanmayıb.

Eyni zamanda, imkan verdik ki, - sohbət bizim ərazimizdən keçən yollardan və azad edilmiş torpaqlardan gedir, - erməni vətəndaşlar Qubadlı rayonundan keçən yoldan istifadə etsinlər. Bunu gərək onlar qiymətləndirsin, yoxsa yox. Bu, bizim torpağımızdır. Başa düşürük ki, yol oradan keçib. Sovet vaxtında sərhədlerin o qə-

oradan çıxməq istəməyən bir qüvvədir və bizə qarşı təxribatlar tövərədib, herbi təxribatlar. Bunun nəticəsində hərbçilərimiz həlak olub. Biz isə yene humanistlik göstərmmişik. Onları əsir götürmüştük. Amma onlar hərbi əsir sayıla bilməz, çünki müharibə qurtarılıb. Onlar terrorçudur, diversantdır. Onlar Xocavənd rayonuna Ermenistandan, Ermenistanın Şirak vilayətindən noyabrın 26-dan sonra gəlmişlər. Bunu hər kəs bilsin. Nə üçün gəlmişlər? Kim onları göndərib? Müharibə ayın 10-da qurtarılıb, Bəyanat imzalanıb. Kim göndərir onları oraya? Əgər Ermenistan rəhbərliyi bu qanunsuz silahlı birləşmələrə nəzarət edə bilmirsə, bu, onların problemidir. Ona görə burada heç kim bizi itti-

Mən bir daha demek istəyirəm ki, biz bir çox hallarda humanistlik göstərmişik və Ermənistən tərəfi bu qiyəmtələndirməlidir. Bunun müqabiliндə Ermənistən xarici işlər nazirinin bizim torpağımızda olması qəbul edilməzdir. Artıq

tirak edir. İştirak etmeyenləre siyasi qüvvə deyə bilmərəm. Çünkü iştirak etməyən dəstə xain, satqın ünsürlərdən ibarətdir. Siyasi dialoq müharibədən əvvəl başlamışdır və müharibə dövründə da-ha da güclənmişdir. Müharibə dövründə bir antimilli qruplaşma istisna olmaqla, - mən antimillşurəni nəzərdə tuturam, - bütündigər siyasi partiyalar və birliklərbirmənəli olaraq bizim haqq işimizə öz dəstəyini verdi. Antimillşura isə öz xain, satqın missiya-sını müharibə dövründə də icradı, düşmənin dəyirmanına su töküb, ordumuza qarşı çırkıncı kampaniya aparıb. Ordumuzu ləkələmək istiqamətində növbəti təxribat xarakterli addımlar atıb-dır.

Onlardan başka nə gözləmək olar? Bu antimilli şuranın liderləri vaxtılı Paşinyanı bize nümunə ki-mi göstərirdilər, deyirdilər ki, baxın, Paşinyan demokratdır, Paşin-yan novatordur, Paşinyan təmiz adamdır. Bu, onların sözleridir. İndi sorusun erməni xalqından,

Bu, orta məktəb, ali məktəb dərsliklərinə salınmalıdır. Bu qara səhifə dərsliliklərə salınmalıdır. Gənc nəsil Şuşanı, Laçını, Xocalını, Kelbəcəri satanları, fərərilik edənləri, torpaqlarımızın itirilməsinə imkan yaradanları tanımmalıdır. Bu günü qədər orada-burada sülenir Şuşanı satan satqın. Onlar bəla getirdilər, faciə getirdilər, günahsız insanların həlak olmasına şərait yaratdilar, insanları müdafiə etmədiler. Xalq Cəbhəsi-Müsavat hakimiyəti qaçıdı gizləndi, təslim oldu, biabır oldu. Ondan sonra otuz il ərzində elə bil ki, bunlar deyil bu torpaqları satanlar. Elə bil ki, bunlar deyil döyüş meydanından qaçanlar, bunlar deyil müharibə dövründə Gəncəni bombalaşanlar, Azərbaycan əsgərini əsir götürənlər. Bunlardır. Azərbaycan xalqı bunu heç vaxt unutmamalı-

Amma təbii ki, bunlar istisna olmaqla, bu gün ölkəmizdə çox ciddi və fəal siyasi dialoq gedir. Mən bir məsələni də qeyd etmək istərdim. Bir neçə ay bundan əvvəl mənə məlumat verildi ki, bəzি partiyalar qeydiyyatdan keçməyiblər. Mənim üçün bu, sözün düzü, yenilik idi. Mən bilmirdim. Məne heç kim məlumat verməmişdi ki, belə hallar var. Ona görə mən dərhal göstəriş verdim ki, bu məsələ öz həllini tapmalıdır. İndi siyasi partiyaların qeydiyyat məsələsi öz həllini tapır. Hətta bir daha demək istəyirəm ki, müharibədən əvvəl artıq ölkəmizdə yeni bir siyasi iqlim yaranmışdır, müsbət iqlim. Çünkü bizim hamımızın, bütün vətənpərvər qüvvələrin bir amalı var idi - torpaqlarımızın işğaldan azad edilmesi. Biz, Azərbaycan iqtidarı buna da nail olduq. Bu gün isə bizim qarşımızda bu Qələbəni siyasi yollarla möhkəmləndirmək, erməni faşizminin baş qaldırmasına yol verməmək, beynəlxalq müstəvilde keçmiş münaqişə ilə və indiki reallıqlarla bağlı, o cümlədən dağıdılmış əraziyələr haqqında məlumat çatdırmaq vezifəsi durur. Bizim partiyalarımızın bəziləri beynəlxalq partiya qurumlarına üzvdürler. Bu məlumat o qurumlar çərçivəsində verilməlidir. Yəni bu, gələcək fəaliyyət üçün əsas istiqamət olmalıdır. Əlbəttə ki, ölkə daxilində demokratikləşmə proseslərinə müsbət təsir etmək, partiyalararası dialoqu möhkəmləndirmək, çatışmazlıqlar haqqında məsələ qaldırmaq və normal, sağlam rəqabət aparmaq - biz bunu istəyirik. Biz öz niyyətimizi ortaya qoymuşuq və şadam ki, bütün siyasi qüvvələr bu təsəbbüsə qosulubdur.

Kadr islahatları aparılıb. Nazirlər Kabinetində rehberlik dəyişdirildi. Prezident Administrasiyada, nazirliklərdə, yerli icra orqanlarında rəhbərlik dəyişdirildi. Bu da cəmiyyətdə çox müsbət qarşılanmışdır. Biz bu kadr dəyişikliyinin müsbət nəticələrini görürük.

Ardı Səh. 4

Bu gün Dağlıq Qarabağda yaşayan insanlar
bizim vətəndaşlarızdır. Mən
demişəm, onlar görəcəklər
ki, Azərbaycan rəhbərliyi
altında onlar yaxşı yaşayacaqlar

dər də böyük əhəmiyyəti yox idi, orada yaşayan erməni əhalisi bəlkə də bilməyib ki, bu, Azərbaycanın ərazisidir. Çünkü kim onlara deyə bilərdi ki, bu, Azərbaycanın ərazisidir. Onlar hesab ediblər ki, bu, Ermenistanın ərazisidir. İndi biləndəki, bu, Azərbaycanın ərazisidir və Azərbaycanın sərhədçiləri oraya gəlib yerleşiblər, elbəttə, onlar stres keçiriblər. Amma yenə də mən göstəriş vermişdim ki, bir adamın burnu qanamamalıdır. Onlara başa salın ki, bu, bizim yərimizdir, bizim torpağımızdır, çıxıb getsinlər. Vaxt verdik onlara. Ermənistən tərəfi bizdən xahiş etmişdi ki, yanvarın 2-nə qədər vaxt verin. Biz də vaxt verdik. Vaxt verməyə bilərdik. Mən oraya bir hərbi dəstə göndərə bilərdim və görüm nə günə düşərdilər onlar. Bunu etdikmi? Yox! Amma onları edərdilər. Onlar Kəlbəcəri işğal edəndə bize vaxt vermədilər. Buzim vətəndaşlar oradan ayaqyalınmış Murov aşırılarından, Ömər aşırından keçərək çıxdılar. Bir çoxları da yolda donub həlak oldular. Onlar biza vaxt verdilər?

Onlar bize vaxtı verdilər? Onlar mülki əhaliyə qarşı soyqırımı töretdişler, Xocalı soyqırımı, digər hərbçi cinayətlər. Biz isə bizim azad edilmiş ərazilərdə diversiya ilə məşğul olanları əsir götürdük. Məhv etmədik. Dədim ki, əsir götürün, daha müharibə başa çatıb, daha qan tökmək lazımdır. Bu, yənə də bizim humanist mahiyətimizi göstərir. Bu, bizim ərazimizdə yerləşib və

mən demişəm, ümid edirəm ki, onlar düzgün nəticə çıxaracaqlar. Çıxarmasalar, onların böyük problemləri olacaq və yenə də pəşman olacaqlar.

Beləliklə, müharibə başa çatdı. Biz istədiyimizə nail olduq.indi artıq quruculuq dövrü başlayır. Biz bu gün bu barədə də danışacağıq. Amma bundan əvvəl 2020-ci ildə baş vermiş başqa hadisələr haqqında demək istərdim. 2020-ci ilin fevral ayında ölkəmizdə parlament seçkiləri keçirilmişdir. Parlament seçkiləri demokratiya istiqamətində atılmış növbəti ciddi addım idi. Parlamentin rəhbər orqanları yeniləndi, rəhbərliyə yeni insanlar gəldi. İlk dəfə olaraq parlamentin sədr müavini müxalifət partiyasının nümayəndəsi seçildi. Eyni zamanda, ilk dəfə olaraq parlament komitələrinin sədr və müavin vəzifələrinə müxalifət nümayəndləri seçildilər. Bu, yeni siyasi mədəniyyətin təzahürüdür. Bu, bütün siyasi qüvvələr arasındakı əməkdaşlıqla yönəlmış ciddi bir addımdır. Əlbettə ki, ölkəmizin demokratik inkişafı baxımından bunun çox böyük əhəmiyyəti var. Parlament çoxpartiyalı parlamentdir və bu, siyasi sistemimizin gücləndirilməsi istiqamətində çox önemli addım sayılmalıdır.

Eyni zamanda, keçen il partilerinin büyük ekseniyyeti bizim təşəbbüsümüzə müsbət cavab verərək, siyasi dialoqa qoşulular. Deyə bilərəm ki, hazırda bu dialoqda bütün siyasi qüvvələr iş-

İlham Əliyev: “Azərbaycan tarixdə heç vaxt bu qədər güclü olmamışdır”

“Bu gün bu, həm siyasi gücdür, iqtisadi gücdür, xalq-iqtidar birliyidir, hərbi gücdür və bizim regionda oynadığımız müsbət roldur”

Əvvəli Səh. 3

Korupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı mübarizə daha ciddi aparılmışdır. Hesab edirəm ki, o da sərf kadr isləhatları ilə bağlı olan məsələdir. Xoşagəlməz hallar bürokratiya tərəfindən ört-basdır edilirdi və bəzi hallarda düzgün məlumat mənə çatdırılmışdır. Müvafiq qurumlar korupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı kifayət qədər ciddi mübarizə aparmırdılar, bəzi hallarda cinayətlərə göz yumurdular. Bütün bunlar həqiqətdir. Kadır isləhatları artıq buna da son qoyub. Bu gün heç kim, cinayət törəmiş insan vəzifəsindən asılı olma-yaraq məsuliyyətdən boyun qaçıra bilməz. Heç kim qanundan üstün deyil. Heç kim üçün heç bir xüsusi status, heç bir imtiyaz yoxdur. Bunu her kəs bilməlidir. Hesab edirəm, 2020-ci ilin hadisələri göstərir ki, hər kəs bunu artıq bilir.

Koronavirus, elbette ki, bütün dünya üçün çox böyük sınaq idi. Hesab edirəm ki, Azərbaycan bu sınaqdan şərəfle çıxır. Vəziyyət tam nəzarətdədir. Operativ tədbirlər neticəsində yeni xəstəxanalar tikildi, laboratoriyalar alındı. Həkimlər səfərbər olundu. Koronavirus xəstələrinə qulluq edən həkimlərin maaşları artırıldı, onlar əmək-haqlarının 3-5 misli həcmində maaş alırlar. Çox böyük sosial paket təqdim edildi. Bir neçə milyard manat dəyərində sosial paket koronavirüsündən əziyyət çekən insanlara, o cümlədən qeyri-formal çalışan və işsiz vətəndaşlara yardım kimi göstərildi. Bu gün biz peyvəndi gözləyirik. Ümid edirik ki, peyvənd bu ay ərzində Azərbaycana getiriləcək. Hər halda bütün kontraktlar imzalandı. Peyvəndin bir qədər gec getirilməsi bizdən asılı deyil. Ondan sonra insanlar kütłəvi qaydada bu peyvənddən istifadə edəcək və canımız bu xəstəlikdə qurtaracaq.

Baxmayaraq ki, 2020-ci il bütün ölkələr üçün iqtisadi sahədə ağır il olub, amma Azərbaycan digər ölkələrə nisbətən bu vəziyyətdən daha az itkiyərlər çıxıb. Bizim iqtisadiyyatımız təqribən 4 faizdən bir qədər çox azalıb. Hesab edirəm ki, bu, yaxşı göstəricidir. Amma, eyni zamanda, onu da bildirməliyəm ki, qeyri-neft sənayemiz 11 faizdən çox artıb. Nəyin hesabına? Məhz şaxəlendirmə hesabına. Ona görə ki, sənayeləşmə siyaseti düzgün aparılıb. Neftin hasilatı bizi dəzələr. Eyni zamanda, OPEC+ razılışmasına görə biz özümüz də azaltmışıq. Neftin qiyməti aşağı düşüb. Əgər bu neft amili olmasayıd, bizim iqtisadiyyatımız bəlkə də daha az düşərdi. Amma qeyri-neft sənayesinin 11 faizdən çox artması real iqtisadiyyatın, qeyri-neft iqtisadiyyatının inkişafı deməkdir.

Kənd təsərrüfatı 2 faiz artıbdır və daha da çox artacaq. Çünkü mən göstəriş vermişəm, azad edilmiş torpaqlarda indi payızlıq əkinləri aparılır. Bu barədə də danışacaq. Orta əməkhaqqı və orta pensiya təqribən 13-14 faiz artıbdır. Neft

Fondunun vəsaiti azalmayıb, artıb. Bu, bəlkə də bir çoxları üçün təecübüldür. Çox yox, amma təqribən 0,5 faiz artıb. Deməli, biz öz valyuta ehtiyatlarını qoruya bilmışik. Baxmayaraq ki, biz koronavirusla mübarizəyə milyardlarla manat yönəltmişik, müharibə aparmışq və digər xərclər olubdur, müavinətlər, sosial paket. Bu yaxınlarda qəbul edilmiş qərarlar esasında şəhid ailələrinin müavini 300 manatdan 500 manata qaldırılıb. Yəni, bütün bunlar böyük maliyyə yüküdür. Amma dövlətin dayanıqlılığı, ölkəmizin uğurlu siyaseti neticəsində biz buna nail ola bilmişik.

İlin sonunda - dekabrın 31-də də də bir şad xəbər gəldi, Cənub Qaz Dəhlizli tam istismara verilmişdir. Onun son seqmenti olan TAP istismara verildi. Azərbaycan qazı tarixdə ilk dəfə olaraq artıq Avropa məkanındadır. Bu, bizim tarixi nailiyətimizdir. Çünkü Cənub Qaz Dəhlizinin təşəbbuskarı da bəzək. Əsas maliyyə yükünü də biz öz üzərimizə götürmüştük. Bir çox ölkələri birləşdirən bu layihə

dən baxılacaq, o cümlədən Azərbaycan da bu siyahıda idir. Beləliklə, yenidən baxıldır və bizim reytingimiz artırıldı. Çünkü ondan əvvəl düzgün hesablanmışmışdı. Bilmərəm hansı səbəblər görə, o, başqa məsələdir. Amma yeni reytingə görə, Dünya Bankının "Doing Business" programında 190 ölkə arasında Azərbaycan 28-ci yerdədir. Bizim işimizə ağızlarını düzən, iqtisadiyyatdan başı çıxmayan tiplər üçün, ünsürlər üçün, bax, budur əsas. Dünya Bankı bunu deyir. Biznes iqlimi, investisiya iqlimi, aparılan isləhatlar Dünya Bankı tərəfindən qeyd edilir. Bundan eləvə, Azərbaycan 10-ən isləhatçı ölkə sırasına daxil edilmişdir. Ona görə deyirəm, dırnaqarası, qondarma iqtisadçılar, xaricdə və burada banlayan dırnaqarası iqtisadçılar, açın gözünüzü baxın və dili-nizi qoyun qarnıza. Yoxsa, yerindən duran bize dərs deyəcək: "iqtisadiyyat düzgün aparılmır, elədir, belədir". Gedin, oxuyun, əger oxuya bilirsınızsa.

Davos Ümumdünya İqtisadi

əlbəttə, biz bütün bu işləri dəha da fəal, daha da məqsədönlü şəkildə aparmalıyıq ki, Azərbaycanın imkanlarını genişləndirək və ölkəməzin inkişaf dinamikasını artırıq.

İndi isə keçək bu il görüləcək işlərin müzakirəsinə. İlk növbədə, istərdim ki, Operativ Qərargahın məlumatını dinleyim. Operativ Qərargah mənim göstərişimlə yaradılıb və artıq fəal işləyir. Bir çox tapşırıqlar verilib. Operativ Qərargahın rəhbəri bəzi məlumatlar versin. Biz daim təmasdayıq, amma istərdim ki, vətəndaşlar da bunu eşitsinlər.

x x x

Daha sonra Operativ Qərargahın rəhbəri, Baş nazir Əli Əsədov, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyev, İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov, Baş nazirin müavini Şahin Mustafayev, Maliyyə naziri Samir Şərifov, Əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri Sahil Babayev, Kənd təsərrüfatı naziri İnam Kərimov, Energetika naziri Pərviz Şahbazov çıxış edərək, görülən işlər barədə

artıq başlamışdır. Birinci layihə Şuşa şəhərinə yol layihəsidir. Çünkü Şuşa şəhərinə ənənəvi yollar hazırda bizim üçün o qədər də meqbul deyil. Düzdür, biz bu yollardan istifadə edirik. Ancaq biz bu yollardan Rusyanın sülhməramlı qüvvələrinin müşayiəti ilə istifadə edirik - həm Laçın dəhlizindən, həm də Qırmızı Bazar ərazisindən. Gələcəkdə əlbəttə ki, biz bu yollardan da sərbəst şəkildə istifadə edəcəyik, o cümlədən Ağdam-Xankəndi-Şuşa yolundan da istifadə edəcəyik. Noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanatda göstərilir ki, bütün kommunikasiyalar açılacaq və beləliklə, müəyyən müddətdən sonra bu yollardan getmək də problemlər olmayacağı. Ancaq bu gün Şuşa şəhərinə getmək üçün yeni yol çəkilişi mütələq lazımdır və biz bu sahədə işlərə artıq start vermişik. O çox çətin layihədir, relief də çox çətindir və xüsusiyyəti indi havaya şəraitidir. Ancaq Əhmədbəyli-Alxanlı-Füzuli-Şuşa yolu inşa olunur və hesab edirəm ki, nəzərdə tutulmuş qrafikdən da-ha tez bir zamanda inşa ediləcək.

Digər vacib layihəyə də artıq start verilib. Bu, Toğanalı - Kəlbəcər yoludur, bu da çox çətin reliefdən keçən bir yoldur. Bəzi yerlərdə yüksəklik 3500 metr olduğuna görə qış aylarında bu yoldan istifadə etmək çox çətindir. Ona görə tunnellərin tikintisi nəzərdə tutulur, müvafiq göstərişlər verilib və bu layihə də indi icra edilir. Eyni zamanda, göstəriş verilib ki, Horadizdən Zəngilanı, oradan Qubadlıya və oradan da Laçın rayonuna qədər yol çəkilsin və hazırlıq işləri gedir. Onu da əlavə etməliyəm ki, Toğanalıdan Kəlbəcəre çəkilecek yol Laçın rayonuna da davam etdiriləcək. Beləliklə biz iki tərefdən, - həm şimaldan, həm cənubdan Laçın və Kəlbəcər rayonlarına yol-qəqliyyat infrastruktur yaradacaq. Eyni zamanda, mənim göstərişimlə Laçın və ya Kəlbəcər rayonlarının ərazisində müasir beynəlxalq hava limanının tikilməsi üçün yer axtarılır. Düzdür, orada relief çox çətindir və demək olar ki, ərazilərin mütələq əksəriyyəti dağlıq ərazilərdir. Orada düz yer tapmaq çətindir, amma indi araşdırımlar gedir, ümid edirəm ki, ya-xın gələcəkdə mənə məlumat veriləcək. Beləliklə, ya Laçın, ya da Kəlbəcər rayonunda yeni beynəlxalq hava limanı tikiləcək. Füzuli şəhərində isə beynəlxalq hava limanının tikintisine artıq az vaxt qalıb. Göstəriş verilib, yaxın gələcəkdə artıq inşaat başlanacaq və bu il Füzuli şəhərində, - şəhərdən indi esər-əlamət qalmayıb, - yaxud da ki, o əraziləde beynəlxalq aeroport fəaliyyətə başlayacaq. Bu, həm Qarabağ bölgəsinin inkişaf üçün lazımdır, çünkü bütün növ təyyarələr enə biləcək - həm Füzulidə, həm Kəlbəcər-Laçın zonasında. Eyni zamanda, Şuşaya gelmək istəyən xarici qonaqlar rahat Füzuliye enib, oradan avtomobille Şuşaya gedəcəklər.

Ardı Səh. 5

Biz Ermənistan ərazisinə keçmədik. Biz beynəlxalq hüquqa hörmətimizi göstərdik. Baxmayaraq ki, mənfur düşmən üçün heç bir mənəvi çərçivə yoxdur, heç bir mənəvi dəyər yoxdur. Amma mən demişdim ki, biz özümüzü onlar kimi apara bilmərik, biz azərbaycanlıyıq, biz özümüzə hörmət edən xalqıq

geləcəkdə o ölkələr və digər Avrasiya ölkələri arasında yeni əməkdaşlıq formatının təməlini qoyur. Bu əməkdaşlıq formatı bu gün artıq özünü nəqliyyat sektorunda, ticarət sektorunda göstərir, ondan sonra digər sektorlarda göstərəcək. Biz Avrasiyanın enerji xəritəsini yenidən tərtib etdik. Biz bir-birinə bağlı olan 3500 kilometr uzunluğunda 3 qaz kəmərini inşa etdik. "Şahdəniz-2" layihəsinə istismara verdik və artıq Avropa istehlakçıları Azərbaycan qazını alırlar. Bu, həm onlar, həm də bizim üçün faydalıdır. Eyni zamanda, digər layihələr üzrə də uğurlu işlər aparılıb. Əminəm ki, bu layihələrin işlənməsi bizi əlavə dividendlər getirəcək - həm iqtisadi, həm siyasi.

Vaxtindən əvvəl ne isə demək istəmirəm. Amma, eyni zamanda, OPEC+ razılışmasına görə biz özümüz də azaltmışıq. Neftin qiyməti aşağı düşüb. Əgər bu neft amili olmasayıd, bizim iqtisadiyyatımız bəlkə də daha az düşərdi. Amma qeyri-neft sənayesinin 11 faizdən çox artıb. Nəyin hesabına?

Məhz şaxəlendirmə hesabına. Ona görə ki, sənayeləşmə siyaseti düzgün aparılıb. Neftin hasilatı bizi dəzələr. Eyni zamanda, OPEC+ razılışmasına görə enerji sahəsində yeni gözəl hadisələrin şahidi olacaq. Vaxt gələndə bu barədə də məlumat veriləcək. Yeni layihə bizim potensialımızı böyük dərəcədə gücləndirəcək.

Giriş sözümüz sonunda beynəlxalq qurumların Azərbaycanda gedən işlərə verdikləri qiymətə de toxunmaq istərdim. Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında, - yəqin vətəndaşlar xatırlayırlar, - bir neçə ölkə haqqında məlumatlar qeyri-dəqiq idil. Dünya Bankı bir neçə ay bundan əvvəl bildirmişdi ki, bu ölkələrin reytinqlərinə yenidən baxılacaq, o cümlədən Azərbaycanın reytinqi artırıla bilər. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, işşa-la baxmayaraq, 1 milyon qəçqinə olmasına baxmayaraq, biz bu nəfiyətləri əlde etmişik. İndi torpaqlar azad edilib, indi böyük qayıcıda başlanmalıdır, böyük inkişaf prosesləri başlanmalıdır. Ona görə,

Ona görə bir daha demək istəyirəm ki, biz düzgün yoldayıq. Bütün çətinliklərə baxmayaraq, işşa-la baxmayaraq, 1 milyon qəçqinə olmasına baxmayaraq, biz bu nəfiyətləri əlde etmişik. İndi torpaqlar azad edilib, indi böyük qayıcıda başlanmalıdır, böyük inkişaf prosesləri başlanmalıdır. Ona görə,

məlumat verilər.

x x x

Daha sonra Dövlətimizin başçısı müşavirəye yekun vurub. Prezident İlham Əliyev yekun nitqində qeyd edib ki, bizim əsas diqqətımız azad edilmiş torpaqlara olmalıdır və bu sahədə ilkin infrastruktur layihələrinin icrası artıq başlamışdır. Birinci layihə Şuşa şəhərinə yol layihəsidir:

- Bizim 2021-ci ildə işlərimiz çoxdur, həm ənənəvi işlər, hansılar ki, dövlət investisiya programında təsbit olunub, eyni zamanda, azad edilmiş ərazilərdə görülecek işlər, mən əsasən bu haqda sözümüz demək istərdim. Çünkü bizim ənənəvi infrastruktur layihələrimiz demək olar ki, başa çatmaq üzərdir. Əger azad edilmiş torpaqları istisna etsək, indi qazlaşdırma səviyyəsi 96 faizə çatıbdır. Elektrik enerjisi ilə heç bir problem yoxdur, əksinə, mən Davos Forumunun hesabatını Azerbaycan xalqının diqqətine çatdırıdım, biz burada ikinci yerdəyik. Avtomobil yollarının keyfiyyəti - 24-27-ci yıldırda. Bu həsablama inkişaf etməkdə olan 74 ölkə arasında aparılmışdır. İnkлизiv inkişaf indeksi üzrə Azərbaycan üçüncü yerdədir. Bax, bu, dənizləri xidmətinin əməsalına görə Azərbaycan dünya miqyasında beşinci yerdədir. Hökumətin uzunmüddətli stratejiyi - Azərbaycan 10-cu yerdədir. Hökumətin siyasi sabitliyi təmin etməsi - Azərbaycan 11-ci yerdədir. İnfrastruktur layihələri ilə bağlı - dəmir yolu xidmətinin səmərəliliyi 11-ci yerdədir. Hava yolları xidmətinin səmərəliliyi - 12-ci yer. Avtomobil yollarının keyfiyyəti - 24-27-ci yıldırda. Bu həsablama inkişaf etməkdə olan 74 ölkə arasında aparılmışdır. İnkлизiv inkişaf indeksi üzrə Azərbaycan üçüncü yerdədir. Bax, bu, dənizləri xidmətinin əməsalına görə Azərbaycan dünya miqyasında beşinci yerdədir. Hökumətin uzunmüddətli stratejiyi - Azərbaycan 10-cu yerdədir. Hökumətin siyasi sabitliyi təmin etməsi - Azərbaycan 11-ci yerdədir. İnfrastruktur layihələri ilə bağlı - dəmir yolu xidmətinin səmərəliliyi 11-ci yerdədir. Hava yolları xidmətinin səmərəliliyi - 12-ci yer. Avtomobil yollarının keyfiyyəti - 24-27-ci yıldırda. Bu həsablama inkişaf etməkdə olan 74 ölkə arasında aparılmışdır. İnkлизiv inkişaf indeksi üzrə Azərbaycan üçüncü yerdədir. Bax, bu, dənizləri xidmətinin əməsalına görə Azərbaycan dünya miqyasında beşinci yerdədir. Hökumətin uzunmüddətli stratejiyi - Azərbaycan 10-cu yerdədir. Hökumətin siyasi sabitliyi təmin etməsi - Azərbaycan 11-ci yerdədir. İnfrastruktur layihələri ilə bağlı - dəmir yolu xidmətinin səmərəliliyi 11-ci yerdədir. Hava yolları xidmətinin səmərəliliyi - 12-ci yer. Avtomobil yollarının keyfiyyəti - 24-27-ci yıldırda. Bu həsablama inkişaf etməkdə olan 74 ölkə arasında aparılmışdır. İnkлизiv inkişaf indeksi üzrə Azərbaycan üçüncü yerdədir. Bax, bu, dənizləri xidmətinin əməsalına görə Azərbaycan dünya miqyasında beşinci yerdədir. Hökumətin uzunmüddətli stratejiyi - Azərbaycan 10-cu yerdədir. Hökumətin siyasi sabitliyi təmin etməsi - Azərbaycan 11-ci yerdədir. İnfrastruktur layihələri ilə bağlı - dəmir yolu xidmətinin səmərəliliyi 11-ci yerdədir. Hava yolları xidmətinin səmərəliliyi - 12-ci yer. Avtomobil yollarının keyfiyyəti - 24-27-ci yıldırda. Bu həsablama inkişaf etməkdə olan 74 ölkə arasında aparılmışdır. İnkлизiv inkişaf indeksi üzrə Azərbaycan üçüncü yerdədir. Bax, bu, dənizləri xidmətinin əməsalına görə Azərbaycan dünya miqyasında beşinci yerdədir. Hökumətin uzunmüddətli stratejiyi - Azərbaycan 10-cu yerdədir. Hökumətin siy

Hikmət Hacıyev: QHT-lərin fəal rol oynamalarına Prezident böyük əhəmiyyət verir

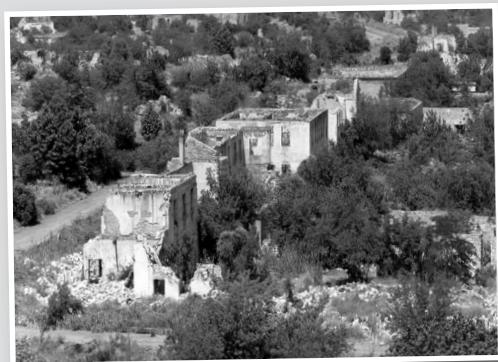
Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında aparılan 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Azərbaycan aqsaqqalları da öz sözlerini dedilər, Azərbaycan xalqının səfərbər olunmasında fəallıq göstərdilər. SİA-nın məlumatına görə, bu barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmət Hacıyev Ağsaqqallar Şurasının yeni binasının açılışında deyib.

H.Hacıyev bildirib ki, bundan sonrakı postkonflik reabilitasiya dövründə də aqsaqqallarımız xalqımızın həmrəy olması və Prezidentimizin yüksəldiyü daxili və xarici siyasetin dəsteklənməsində öz aktiv rollarını oynayırlar: "Ümumiyyətə bu gün cəmiyyətimizdə vətəndaş cəmiyyəti təsisatlarının, qeyri-hökumət təşkilatlarının ölkəməzin ictimai-siyasi həyatında fəal rol oynamalarına möhtərem Prezident böyük əhəmiyyət verir. İctimai nəzarət şuralarının yaradılması, ictimai birləklərin fəal olması, eyni zamanda postkonflik reabilitasiya dövründə də vətəndaş cəmiyyəti təşkilatlarının öz rollarını oynaması vacibdir".

Ermənistannın Azərbaycana təzminat ödəməsinin mexanizmi açıqlandı

Bərpə işləri - nə qədər digər vacib bir məsələ də öz hellini tapmalıdır. Bu, deymiş ziyanın hesablanmasıdır. Artıq müvafiq göstəriş verilib və iqtisadiyyat Nazirliyi bu məsələ ilə bağlı beynəlxalq tərəfdəşərlərda temaslar qurub.

Ölbəttə ki, bütün ilkin işleri biz özümüz görəmeliyik. Bütün şəhərlərin, bütün kəndlərin video və foto çəkilişləri aparılmışdır, təsdiq edilməlidir, protokollaşdırılmalıdır".

"İki sahil" xəbər verir ki, bu fikirləri Prezident İlham Əliyev yanvarın 6-da 2020-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş videoformatda keçirilən müşavirədə çıxışı zamanı deyib.

"Bununla paralel olaraq, dağıdılmış və azad edilmiş bütün torpaqların peyk vasitəsilə çəkilişi aparılmışdır. Dronlardan da istifadə etməklə hər bir şəhərin, hər bir kəndin sənədlişdirilməsi, əger belə demək mümkündürse, pasportlaşdırılması aparılmışdır. Bunu biz özümüz aparmalıyıq. Xa-

rıcı mütəxəssislər, beynəlxalq şirkətlər gələndə artıq bu materiallar onlara təqdim ediləcək. Əlbətə ki, onlar özləri də sərbest şəkildə bütün tədqiqatları aparmalıdır. Burada, ilk növbədə, tarixi abidələrin məhv ediləməsi, dağıdılması

özəksini tapmalıdır - ictimai binaların, dövlət binalarının, müəssisələrin, - o vaxt bütün müəssisələr dövlət mülkiyyətində idil, - fərdi evlərin və çoxmənzilli binaların dağıdılması. Bütün sənədləşmə işləri aparıldıldan sonra bu əmlakların o vaxtki qiyməti rubl ekvivalentində çıxarılmalıdır və bunun indiki qiymətləndirilmesi aparılmışdır. Yəni, bu işləri biz özümüz görməliyik və bu, xaricdən gələn şirkətlərin işini də bir qədər yündürləndirəcək. Onlar bunun əsasında müstəqil şəkilde öz hesabatlarını hazırlayacaqlar. Bu, bizə mütləq lazımdır. Çünkü təzminat davasının başlanması üçün bizdə mütləq tanınmış beynəlxalq şirkətlərin rəyi olmalıdır", - dövlət başçısı deyib.

İtalya mətbuatı Şuşadan yazıb

Italyanın "KmetroO", "Sardegnagol", "Politicamente Corretto", "Agenzia Nova" kimi mətbuat orqanlarında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən Şuşa şəhərinin ölkəmizin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi ilə bağlı məqalələr dərc olunub.

"İki sahil" xəbər verir ki, yazılıarda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Şuşanın mədəniyyət paytaxtı olması ilə bağlı fikirlərinə yer verilib: "Şuşa şəhəri buna layıqdır. Hesab edirəm ki, nəinki Azərbaycanın, bölgənin mədəni paytaxtı sayıla bilər. Şuşanın mədəni həyatı zəngin olmalıdır. Şuşanın bərpası ilə əlaqədar işlərə artıq start verildi. Mənim göstərişimlə böyük heyət oraya ezam edildi. Deməli, yaşayış fondunun, tarixi abidələrin teftişini aparılmalı, vurulmuş ziyan daqiq hesablanmasıdır və biz Şuşa şəhərinin restavrasiyasına başlamalıyıq. Ancaq yənə də vaxt itirməden, ancaq, eyni zamanda, tələsmədən Şuşanın ilkin siması, tarixi siması bərpa edilməlidir".

Eyni zamanda, qeyd olunub ki, Azərbaycan Prezidentinin göstərişi ilə Şuşada Vaqif poeziya günləri və Xarı büləbə festivalı bərpa ediləcək. Həmçinin xarici qonaqların Şuşaya rahat səfər etmələri üçün şəhəre yaxın məsafədə yerləşən Füzulidə beynəlxalq hava limanı tikiləcək. Yazılıarda, habelə vurğulanıb ki, Şuşa şəhərinin Azərbaycan xalqı üçün böyük mənəvi dəyəri və əhəmiyyəti var. Şuşa Azərbaycan mədəniyyətinin beşiyidir. Vaqif, Natəvan, Xan Şuşinski və sair kimi dahi azərbaycanlılar Şuşada yaşayıb-yaradıblar. Şuşa, həmçinin Qafqazın konservatoriyası hesab edilir.

Dilqəm Əsgərov: "İki dəfə Xankəndidə bədənimi elektrik cərəyanına verdilər"

Girovluqdan azad edilərək doğma Vətənmə qayıtdığım üçün Prezident İlham Əliyevə təşəkkürüm bildirirəm. Vətən müharibəsində Qəlebəmiz münasibətilə xalqımızı təbrik edirəm. Bizim girov götürülməyimiz, işgəncələrə məruz qalmağımız tamamilə qeyri-qanuni idi. Çünkü mən Ermənistən ərazisindən keçməmişəm. Mən kəlbəcərliyəm və ata-baba yurdunu, onların qəbrini ziyarət etməye getmişəm.

AZERTAC xəbər verir ki, bu barədə erməni girovluğundan azad edilmiş Dilqəm Əsgərov Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının təşkilatçılığı ilə yanvarın 7-də Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzində keçirilən mətbuat konfransında deyib.

Girovluqda olduğu müddədə beynəlxalq humanitar hüquq normalarının pozulması faktları ile bağlı danışan Dilqəm Əsgərov qeyd edib: "1998-ci ildən Kəlbəcər gedib-gəlirdim. Bu, mənim oraya ilk səfərim deyildi. Ermənilər məni doğma kəndimdə qeyri-qanuni həbs etdilər və Xankəndiye apardılar. Orada mənim iki barmağımı qırıldılar, başnahiyəmdə, ümumiyyətlə səhhətimdə problem var. Xankəndidə olduğum müddədə mənə yemək vermədilər. Tutulanda çəkim 105 kilogram idil və qısa vaxtda 55 kilogramadək azaldı. Taqədən düşdürüm üçün yeri bilmirdim. Onlar məni məhkəməyə aparanda avtomatın arxası ilə sinəmə və qoluma vururdular. Məni istintaq vaxtı 15 nefer döyüdü. Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsində (BQXK) mənə bir il müddətində heç bir kömək olmadı. Mənim barmağım qırılmasını, başımın ezmiləşməsini, bədənimin bir tərəfinin tamamilə iflic olduğunu BQXK bildirdi. Ancaq bu barədə onlar heç bir ölçü götürmədilər".

D.Əsgərov BQXK-nin onların vəziyyəti ilə ancaq bir ildən sonra maraqlanmağa başladığını bildirib: "Məni Şuşadakı həbsxanaya göndərdilər. Orada vəziyyət acıqlaşdırıldı. Azərbaycan dövlətinin gördükleri tedbirlər nəticəsində Beynəlxalq Qırımızi Xaç Komitəsinin nümayəndələri bize yemək alıb gətirməye başladılar. Mən altı il beş ay Şuşa həbsxanasında qaldım. Gəzintiyə çıxmaga icazə verildilər. Həbsxanada da mənə işgəncələr verirdilər. İki dəfə xüsusiye Xankəndidə bədənimi elektrik cərəyanına verdilər. Məqsədləri məni Azərbaycan hökumətinin əleyhine danışdırmaq idi. Ancaq mən buna imkan vermədim. Hətta xərclən gələn jurnalıtlar də həbsxanada olmuşdular. Ermənilər məni məcbur edirdilər ki, jurnalistlərə müsahibə verim. Ancaq heç bir açıqlama vermədim və tələb etdim ki, ancaq Kəlbəcərdə bunu edərəm".

Ermənilər müharibənin başladığını onlardan gizləməyə çalışdıqlarını vurğulayan Dilqəm Əsgərov hərbi eməliyyatların başlamasını artilleriya atışlarının səsində bildiriyi deyib: "Bizi gəzintiye buraxmırıldır, pəncərələri bağlamışdır. Bildim ki, əsgərlərimiz gelirler. O vaxt ermənilər çox qorxurdular, onlarda böyük təşviş vardı. Bizi gecə ikən Şuşadan Gorusa aparırlar. Orada məni yıxıdlar və təpiklədilər, əşyalarını oğurladılar. Mən olduğum həbsxanaya 1000 nefer gətirildi və onlar nəfəslidən bizi təhqir etdilər. Oradan da Xankəndiye gətirdilər. Daha sonra isə İrevandakı hava limanına apardılar".

Girovluqdan azad edilməsinə görə öz adından və ailəsi adından təşəkkürünü bildiren Dilqəm Əsgərov deyib: "Mən azad olunacağımıza həmişə ümidi edirdim. Çünkü ölkəmizin apardığı uğurlu siyaseti izleyirdim. İnanırdım ki, biz azad olunacaqıq. Girovluqda olarkən ermənilər də demişdim ki, vaxt gələcək Azərbaycan əsgəri buraya - Şuşaya gəlib çıxacaq. Şükürələr olsun ki, əsgərlərimiz geldi, torpaqlarımız azad olundu və biz doğma Azərbaycana qayıtdıq".

"Ermənilər Azərbaycan əsgərindən çox qorxurdular, acılarını əsirlərdən çıxmaga çalışırdılar"

Veṭene qayıtdığım üçün Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevə dərin minnədarlığı bildirirəm. Bu qədər qısa müddədə azad ediləcəyimə heç özüm də inanırdım. AZERTAC xəbər verir ki, bunu erməni əsirliyində olmuş hərbi qulluqçumuz Amin Musayev Əsir və itkin düşmüş, girov götürülmüş vətəndaşlarla əlaqədar Dövlət Komissiyasının təşkilatçılığı ilə yanvarın 7-də Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzində keçirilən mətbuat konfransında söyləyib.

Əsir düşməsi ilə bağlı danışan Amin Musayev deyib: "Erməni hərbçilərinin əhatəsinə düşdürüm görəndə silahımı tuşladım ki, onlardan heç olmasa birini vurum. Onlar da məni vursun, şəhid olun. Çünkü əsir düşməkdən, ölmək daha yaxşıdır. Məni arxadan iki nefer tutdu. Yaralı idim. Məni təpədən aşağı sürüyə-sürüyə apardılar. Mənə qarşı nalayıq sözler istifadə etdilər, ancaq mən cavablarını verirdim. Orada rusiyali jurnalıstin məni videoya çəkdiyindən xəbərim yox idi. Məni həkim maşınınında da vururdular. Müəyyən yeri keçdikcə saxlayıb, məni döyməyə başladılar. Sonradan huşunu itirdim. Aylında xəstəxanada səsim çıxanda məni vururdı. Orada tibb bacılarından da şiddet görürdüm. Hətta bir dəfə boyuma isti su töküb yandırdılar. Yeməyi gətirib üstüməzə tullayırdılar. Ermənilər Azərbaycan əsgərindən çox qorxurdular. Ona görə də acılarını əsirlərdən çıxmaga çalışırdılar".

Vətəne qayıdağına daim inandığını vurğulayan Amin Musayev deyib: "Qısa müddədə azad edilməyim Müzəffər Ali Baş Komandanın sayəsində mümkün oldu. Hətta qayıtdığım gün belə həkim gelib sarğımı sariyanda təccübəldim. Bu dəfə tez gəlməşdi. Mənə xəstəxana paltarı geyindirdilər. Sonra avtomobilə aparıb təyyarəyə mindirdilər. Təyyarə Bakıya enəndən sonra bildim ki, Vətənimdəyəm. Bu hissə təsəvvür etmək üçün onu ancaq yaşamaq lazımdır. Orada əməliyyati səhv etdikləri üçün burada həkimlərimiz yenidən cərrahi əməliyyat etdilər. Həkimlərimizə minnədarlığı bildirirəm".

İkinci Qarabağ müharibəsinin sonra

(27.09.2020-10.11.2020)

Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsilə bağlı vəziyyət kökündən dəyişib. Amma Qərb mətbuatının bu münaqişə ilə bağlı mövqeyi hələ də qabaqcadan hasil olunmuş yanlış qənaəətə əsaslanır. Bu, müəyyən manada dini düşüncə, müəyyən mənada isə ideoloji fərqlə bağlıdır. Qərb ölkələrindəki güclü erməni diasporu və lobbi təşkilatları münaqişənin tarixi, onun etrafında yaşananlarla bağlı saxta hekayələr yayar.

Ermenistan Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan ərazilərini təxminən 30 il işgal altında saxlayıb. Buna baxmayaraq, Qərb mediası əksər hallarda bu münaqişəni xristian xalqının müsəlman ölkəsi olan Azərbaycana qarşı azadlıq mübarizəsi kimi qələmə verib. Görünən odur ki, bu məsələdə faktların təhrifi Qərbde fəaliyyət göstərən nüfuzlu şərqşūsların münaqişə ilə bağlı qabaqcandan hasil olunmuş yanlış qənaəəti ilə də müşayiət olunur. Üstəlik, bu, ABŞ və Avropanın mətbuatında islamofobiya və türkofobiyanın artması ilə daha da güclenib.

Ermenilər və onların maliyyələşdiriyi alımlar, ekspertlər son dövrədə daha bir kampaniyaya başlayıb. Onlar Azərbaycanı ikinci Qarabağ müharibəsi zamanı xristian ərsini dağıtmışda ittihəm edir. Narahatlıq yaradan əsas məqamlardan biri Qərb mediasının əvvəlki illərdə fərqli olaraq, bu dəfə Azərbaycan tərəfinə cavab haqqı tani-mamasıdır. Bu məqalədə ingilisdilli mətbuatda birtərəfli yanaşmaya nümunələr göstərcəyik.

"The Conversation" nəşrində Kristina Marançinin "Dağlıq Qarabağdan iddərgin düşmən ermənilər orta əsr kilsələrinin məhv ediləcəyindən qorxurlar" başlıqlı məqaləsi dərc olunub. Qeyd edək ki, professor K. Marançın Tafts Universitetində erməni incəsanəti və memarlığı kafedrasının rəhbəridir. Onun bu mövzu ilə bağlı bir neçə nəşrde, həmçinin "The Wall Street Journal"da "Mədəni irs yenə hedəfdədir" başlıqlı məqaləsi dərc edilib. Doğrudur, "The Wall Street Journal" Azərbaycan tərəfinin buna cavab məktubunu nəşr edib. Amma "The Conversation" eyni addımı atmaqdan imtina edib.

Kristina Marançinin məqalələrində Ermənistanla Azərbaycan arasındaki 30 illik münaqişənin, o cümlədən ikinci Qarabağ müharibəsinin və onun dini abidələrə təsirinin mahiyyəti təhrif olunub. Bundan başqa, yazıldarda saxta tarixi klişe bir daha təkrar edilib: guya Dağlıq Qarabağ regionu Sovet İttifaqının 1921-ci ilde qəbul etdiyi qərarla Azərbaycana verilib. Halbuki, Qafqaz Bürosunun tez-tez xatırlanan bu qərarında regionun Azərbaycana verilməsindən yox, onun tərkibində saxlanılmışından danişılır. Bu, Dağlıq Qarabağın əvvəlki illərdə də məhz Azərbaycanın tərkibində olduğunu təsdiqləmirmi? Coxsayılı erməni mənbələrində isə bu qərar məqsədli şəkildə başqa cür göstərilir.

İkinci Qarabağ müharibəsinin başa çatmasından sonra beynəlxalq ictimaiyyət daha dəhşətli mənzərə ilə üz-üzə qalıb. Azə-

bayanın azad edilmiş Ağdam, Füzuli və digər rayonlarına səfər edən beynəlxalq jurnalistlər şəhərlərin, infrastrukturun, həmçinin Azərbaycanın dini ərsini - məscidlərin, ibadətgahları tamamile dağıdıldığının şahidi olur. Hətta bir çoxları Ağdam şəhərini "Qafqazın Xirosimasi" adlandırır. Ermənistan tehqirlərə məruz qoyduğu Ağdam məscidini də demək olar ki, dağıdır. Üstəlik, Ağdam məscidi dağıdılmış yeganə dini abidə deyil. Təxminən 30 il Ermənistanın işğalı altında qalmış

sə bu faktları "görmür". O, bütün vəsítələrlə Azərbaycanın multikultural və çoxkonfesiyyalı ərsini görməməyə çalışır.

Qərb mediası daha çox iki erməni dini abidəsi - Şuşada yerləşən Qazançetsots kilsəsi və Vəngdəki Dadivank monastrına diqqət göstərir. Şuşadakı kilsə hərbi əməliyyatlar zamanı raket zərbəsinə məruz qalmışdır. Amma Azərbaycan hökuməti Bakıdakı erməni kilsəsi kimi, onu da bərpa edəcəyinə söz verib. Erməni təbliğatına xidmət edən

xanlığı daxil olmaqla, Cənubi Qafqazı istila etməsi insanların həyatını dəyişib. İnsanlar o vaxtadək regionda az-çox sülh şəraitində yaşayırdı. Həmin dövrən etibarən isə xüsusile azərbaycanlı müsəlmanlar üçün pis, xristian ermənilər üçünse yaxşı günlər başlayıb. Yeri gəlmışkən, amerikalı tarixçi Tadeusz Sventovoxski bildirdi ki, ermənilər orada Rusiyanın "qoruyucu qalxanı"ndan istifadə edirdi: "Bu, ermənilərə sosial-iqtisadi sahədə sürətli irəliləməyə və regionda vəcib iqtisadi mövqeləri əle keçirmə-

mile silməye çalışıb. Məsələn, Yu-xarı Gövhər ağa məscidi iranlılar tərəfindən "təmir edilmiş" və İran işsiz kimi təqdim olunmağa başlamışdır. Şuşa işğal altında qaldığı dövr ərzində Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın da bu yaxılarda təsvir etdiyi kimi, "qəmli şəhər" idi. Doğrudur, bu gün erməni millətçiləri şəhəri itirdiklərinə heyfslərin. Paşinyansa deyir ki, Şuşa "30 il əvvəl itirilmişdi". O, bu fikrini Şuşanın inkişafına, saxlanılmasına çox az vəsaitin xərclənməsilə əsaslandı-

rır. Doğrudur, Şuşa istər azərbaycanlılar, istərsə də ermənilər üçün rəmzi mənə kəsb edir. Bu, Ermənistanın paytaxtı Yerevana da aididir. Qeyd edək ki, XX əsrin əvvələrində bu şəhərin də əhalisinin yarısı azərbaycanlılar olub. Onlar şəhərdən 1988-1989-cu illərdə didərgin salınıb. Bu gün Yerevanda salamat qalmış yeganə dini abidə - Gök məscid isə Ermənistan rehbərliyi tərəfindən "iran ırsı" kimi təqdim olunur.

Bu da son deyil. Viken Berberyan məqaləsində yalnız ermənilərin faciələrinə yer verib. O, azərbaycanlıların Ermənistan'dan qovulması və kütləvi qətləmə haqda bilinen faktları qeyd etməyib. Berberyan yalnız Xocalı qətləmə haqda, o da cəmi bir cümlə yazmaqla kifayətlenib. Halbuki, 1992-ci ilin fevralında dağıdılmış bu şəhərdə qadınlar, uşaqlar daxil olmaqla, 613 məlki şəxs qətlə yetirilib.

Viken Berberyan bu yaxılarda alovlanmış müharibənin səbəblərini də təhrif edir. İkinci Qarabağ müharibəsi əsində, bir zamanlar hərbi komandirlər olmuş Ermənistan prezidentlərinin, yeni Robert Koçaryanla (1998-2008) və Serj Sarqyanın (2008-2018) yürütdüyü siyaset, həmçinin baş nazir Nikol Paşinyanın demaqogiyası nəticəsində başlamışdı.

Ermənistanın eks-prezidenti Levon Ter-Petrosyanın müşaviri olmuş Jirayir Libaridyan deyir ki, beynəlxalq birliyin Azərbaycan ərazilərinin, xüsusilə Dağlıq Qarabağ ətrafindəki 7 rayonun işğalına qarşı çıxdığı dövrə, erməni tərəfi ayıq başla düşünmək istəməyib. Yəni faciəvi münaqişə məhz erməni millətçilərinin 1988-ci ilin fevralında irəli sürdüyü və son günlərədə davam etdirildiyi irredentist iddialar nəticəsində alovlanıb.

Hər halda, bir çox məqamları qaralıq qalan kifayət qədər mübahisəli tarixi "dəlliller" həm azərbaycanlıların, həm də ermənilərin əzabına səbəb olub. Erməni diasporunda məntiqli düşünən az sayıda şəxs isə erməni şovinistləri tərəfindən susdurulub. Erməni alim Aram Qriqoryanın da dediyi kimi, hazırkı vəziyyətin yaranmasına səbəb olmuş millətçi mifologiyanın təbliğinə görə erməni mediası məsuliyyət daşıyır.

Nəhayət, müharibənin başa çatmasından sonra yalnız bir yol var: ermənilərlə azərbaycanlılar arasında barışq. Lakin bu məsələdə təbliğat materiallarına yer yoxdur.

Bir sözlə, "The Conversation" və "New York Review of Books" nəşrlərinin qərəzi, mübahisəli məqalələri mədəni irs, tarix və münaqişə ilə bağlı saxta iddiaları yoxlaşmadan dərc etməsi təessüfləndiricidir.

**Fərid Səfiyev, Esmira Cəfərova
Newtimes.az**

Ermənistan-Azərbaycan: təbliğat müharibəsi və ABŞ mətbuatının qərəzi

Azərbaycan ərazilərində çox sayda məscid dağıdılib, donuz tövləsinə çevrilib, məscidlərdə mal-qara saxlanılıb.

Azərbaycan isə işğaldən azad edilmiş ərazilərdə bütün dini abidələri, o cümlədən kilsələri qoruya-cağına, bərpa edəcəyinə söz verir. Yeri gəlmışkən, Azərbaycan ərazilində xristian ərsi əsrər boyu olub. Baxmayaraq ki, bərpa əraziləri azərbaycanlı/türk hökmədarlar idarə edib.

Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi 1988-ci ildə alovlanan zaman bir çox qərbi ekspert erməni ərsi, xüsusiətə xəçkarlarla bağlı narahatlıqlarını dile gətirirdi. Halbuki, Bakının mərkəzində yerləşən, 1990-ci illərin məlum hadisələri zamanı zərər görmüş erməni kilsəsi Azərbaycan hökuməti tərəfindən tam bərpa olunub və bu gün kilsənin kitabxanasında erməni dilində 5 min əlyazma saxlanılır. İşğal edilmiş rayonlarda isə Azərbaycana məxsus 67 məscid tamamilə dağıdılib. Baki bununla bağlı UNESCO-yə dəfələrə müraciət etə də, qurum regiona faktarda missiya göndərmək intimatı edib. Əvəzində, ermənilər Qarabağdakı kilsələrlə bağlı narahatlıq ifadə edər-ətməz, UNESCO-həmin abidələrə çıxışın təmin olunması tələbini irəli sürüb. Maraqlıdır ki, təşkilat işğaldən bu yaxılarda azad edilmiş ərazilərdə piyada əleyhine minalarla bağlı problemlərin olduğunu belə, nəzəre alır.

Ermənistan işğal altında saxladığı ərazilərdə məscidlərlə yanaşı, digər abidələri, mədəni tikilləri də yer üzündən silib, darmadağın edib. Amma Kristina Marançın niyə-

daha bir məqalə "New York Review of Books" nəşrində dərc olunub. Bu nəşr də Azərbaycan tərəfini cavab həququndan mehrum edib.

Viken Berberyanın "Ermenistanın Şuşı (Şuşa - WM faciəsi)" başlıqli həmin məqaləsində Şuşanın tarixi təhrif olunur. Əger bu yazıya tənqidli rəy verilsəydi, yazının necə "sağ qalacağı" bəlli deyil. Tarix həqiqətən də çox mürəkkəb elmdir. Əger səhəbet xüsusiət etnik münaqişədən gedirə, düşmən tərəflər tam əks düşüncədədirler və onların müəyyən məsələləri bir-birinə zidd təhlil edir. Viken Berberyanın faktları təhlil etmesinə gəlincə, o, oxucularda bilərək yanlış fikir yaratmağa çalışır. Hər halda, regional ekspertlər faktları yaxşı bilir.

Əksər tarixçilər hesab edir ki, Şuşanın əsası 1752-ci ildə azərbaycanlı-türk Pənahəli xan tərəfindən qoyulub. Bu şəhər məhz Qarabağ xanlığının paytaxtı kimi nəzərdə tutulmuşdu. 1992-ci il mayın 8-nə, yəni işğala qədər Şuşa şəhərinin əhalisinin əksəriyyəti azərbaycanlılardan/türklərdən ibarət olub (Tomas De Vaal, "Qara Bağ" kitabı, səhifə 13). 1823-cü ildə Rusiya regionu işğal etdikdən sonra da Şuşada əhalinin 72%-i türk idi (ruslar onları "tatarlar" adlandırdı). Amma Rusiya imperiyasının məskunlaşdırma siyasetindən sonra artıq 1897-ci ildə bu gösterici 41%-ə düşmüştü.

Odur ki, Viken Berberyan şəhərdəki demoqrafik dəyişikliyə edəltli yanaşmali idi. Əvəzində o, fikri yalnız 1897-1920-ci illərdəki demoqrafik dəyişikliyə yönəldib.

Rusiya imperiyasının Qarabağ

yə imkan vermişdi" ("Rusiya Azərbaycanı" kitabı, 1985-ci il, səhifə 37).

Rusiya imperiyası "parçala və hökm sü" prinsipini ilə idarə olunur. Odur ki, bu iki etnik qrup imperiyanın böyük geosiyasi oyununda yalnız "piyadalar" idi. Şuşanın tarixinə nəzər yetirən zaman bu iki əxalq arasında münaqişənin yüz illiklər əvvələ uzandığını görürük. Məsələn, 1905-ci ildə orada ermənilərlə azərbaycanlılar arasında zoراكılıq baş qaldırmış, hər iki etnik qrup hücumlarından və soyğunlardan eziyyət çəkmişdi.

1920-ci ildə isə iki gənc respublika - Ermənistanla Azərbaycan arasında ərazi iddiaları nəticəsində qarşıdurma başlamışdı. Bu zaman zoراكılıqdan daha çox ermənilər əziyyət çəkmişdi. Amma nəticədə hər iki respublika bolşeviklərin əsəratine düşmüşdü.

1992-ci il mayın 8-də Şuşanın işğal edilməsi Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin müasir tarixinde dönüşən nöqtəsi olub. Bu, beynəlxalq birliyin Azərbaycanın ərazilisi kimi tanıdığı Qarabağda azərbaycanlıların etnik təmizlənməsinə yol açıb. Tomas De Vaal kitabında yazır ki, "erməni qüvvələri Şuşanı tutduqdan sonra yüzlərlə insan şəhərə girər soyğunluqla məşğul olub, hər tərəfəndən və turub".

Ermənilər şəhərdə binaların əksəriyyətini, həmçinin muzeyləri, Üzeyir Hacıbəyov (şəhərdə ilk operanın - "Leyli və Məcnun" operasının müəllifi) və Bülbül kimi məşhur azərbaycanlı bestekar və müğənnilərin evlərini də dağıdır. Bir sözə, erməni komandirlər Şuşadan Azərbaycan ərsini tama-

Müstəqil Azərbaycanın "Səs"ı

Bu gün artıq otuz yaşı tamam olan "Səs" qəzeti Azərbaycanın müstəqillik dövrünün çoxsaylı qəzet və jurnalları arasında fərqli tarixə malik mətbuat orqanıdır. Belə ki, müstəqillik dövrünün mətbuat organlarının mütləq əksəriyyəti ölkəmizdə dövlət müstəqilliyi yarandıqdan, yəni 18 oktyabr 1991-ci ildən sonra təsis edilmişdir. "Səs" qəzeti isə dövlət müstəqilliyi uğrunda mübarizənin mətbuat orqanı kimi meydana çıxmışdır.

"Səs" qəzetinin birinci sayının çap olunduğu 11 noyabr 1991-ci ildə Azərbaycanda barmaq ilə sayılıcaq qədər müstəqil mətbuat kimi fəaliyyətə başlayan qəzetlər mövcud idi. "Səs" qəzeti demokratik mətbuatın ilk nümunələri olan həmin qəzetlərdən də fərqli taleya malik idi. Çünkü həmin qəzetlər ümumiyyətlə ölkəmizdə müstəqillik və demokratiyanın həyatə keçirilməsi zərurətini təbliğ edirdilərsə, "Səs" qəzeti isə konkret olaraq dünya şöhrətli görkəmli dövlət xadımı Heydər Əliyevin yenidən böyük siyasetə qayıtması uğrunda mübarizə aparmaq andı ilə yola çıxmışdır. Yeni Azərbaycançıların ilk mübariz siyasi təşkilatı olan "Əlince" cəmiyyətinin orqanı kimi təsis edilmiş "Səs" qəzeti əsas amali Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin dövlətcilik ideallarının işığında və məhz böyük təcrübəyə malik olan bu qüdrətli şəxsiyyətin rəhbərliyi ilə respublikamızda müstəqil dövlət qurmaq zərurətini xalqa çatdırmaqdan ibarət idi. Belə qəti mövqə isə o zamankı Azərbaycan Sovet Respublikası

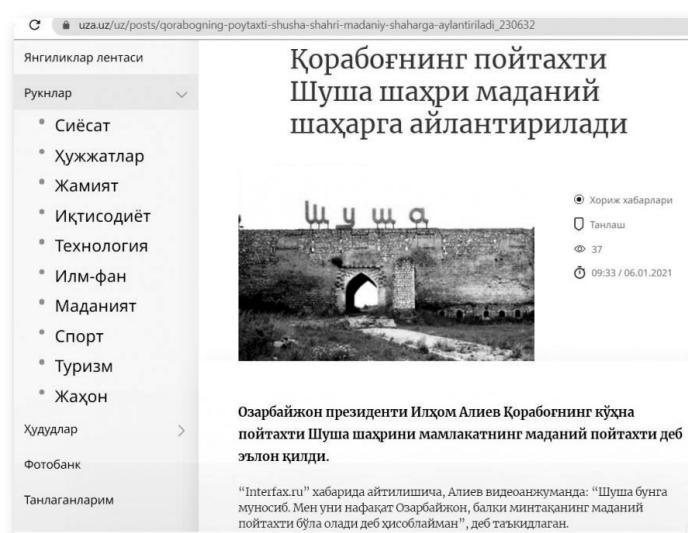
Müdafîe Nazirliyində iki yeni tabor yaratılır

“Eyni zamanda, mən gös-təriş vermişəm ki, Müda-fiə Nazirliyində ən azı il-kin mərhələdə iki istehkamçı tabor yaradılsın. Dünən müdafiə naziri mənə məlumat vermişdir ki, bu sa-hadə işlər gedir”. SİA xəbər verir ki, bu fikirləri Prezident İlham Əli-yev yanvarın 6-da 2020-ci ilin ye-kunlarına həsr olunmuş videofor-matda keçirilən müşavirədə çıxışı zamanı devib.

"Eyni zamanda, Türkiye'den bildiğiniz kimi, 130 nöfardan ibarət böyük heyet gelmıştır. Onlar həm təlimatçı kimi bizim istehkamçılar üçün trening keçirirlər, eyni zamanda, özləri də təmizləmə işləri ilə məşğuldurlar. İki gün bundan əvvəl Rusiyadan bir qrup istehkamçı gelib və artıq onlar da bu faaliyyətə başlayıblar. Biz bütün xarici tərəfdäşlərə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Çünkü bu ərazilərin bərpası üçün başlıca vəzifə minalardan təmizləmədir. Bütün ərazilərin, şəhərlərin bərpası ilə əlaqədar vahid konsepsiya olmalıdır. Hər şəhər üzrə vahid konsepsiya olmalıdır", - dövlət başçısı bildirib.

Özbəkistan mətbuatı Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan olunması ilə əlaqədar məqalələr yayıb

Özbəkistanın “uza.uz”, “dunyo.news” və “qalampir.uz” portalları Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan olunması ilə əlaqədar öz-bək dilində məqalələr çap edib. Portallar yazar ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bu barədə Anar Kərimovu ölkənin mədəniyyət naziri təyin edilməsi ilə bağlı videoformatda qəbul edərkən məlumat verib.

Sayıtlar bildirir ki, Azerbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib: "Şuşa şəhəri buna layıqdir. Hesab edirem ki, Şuşa təkçə Azerbaycanın deyil, regionun mədəni paytaxtı hesab oluna biler".

rir. Bu menada "Səs" qəzeti yalnız salnaməcilik fəaliyyətini deyil, daha çox bələdçilik funksiyasını böyük uğurla həyata keçirir. "Səs" qəzetində çap olunan bir çox analitik yazılar müstəqillik dövrü Azərbaycan siyasi publisistikasının yaddaqlan, təsirli və oxunaqlı nümunələridir.

"Səs" qəzeti - mövqə qəzetidir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil dövlətimizin atlığı bütün addimlar, ölkəmizdə baş verən böyük dəyişikliklər "Səs" qəzetində aydın mövqədən təhlil edilərək işıqlandırılır və əsaslandırılmış şəkildə yüksək qiymətləndirilir.

"Səs" qəzeti - azərbaycançı mətbuat orqanıdır. Yeni nəsillərin azərbaycanlılıq və vətənpərvərlik ruhunda yətişib formallaşmasında "Səs" qəzetinin mühüm xidmətləri vardır.

"Səs" qəzətinin yolu sabahlaradır. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının keşməkeşli və şərəfli tarixində və taleyində olduğu kimi, bugünkü inkişafında və daha işləqli sabahlarla doğru müzəffər yürüşündə de "Səs" in səsi-sorağı eşidiləcəkdir.

"Ses" qəzetiñin kollektivini mətbuat dünyasında keçilmiş şərəfli yollarda qazanılan böyük nailiyyətlərə görə ürek dən təbrik edirəm. Doğma qəzetiñizə daha uğurlu sabahlar arzu edirəm.

*İsa HƏBİBBƏYLİ
AMEA-nın birinci vitse-prezidenti,
Milli Məclisin deputatı, akademik*

“Səs” qəzet hər zaman öz ənənənləri ilə seçilib

“Mən “Səs” qəzetinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm”

HEYDƏR ƏLİYEV

Bu gün “Səs” qəzetinin 30 illiyi qeyd olunur. “Səs” qəzetiin fəaliyyətinə yüksək qiyməti Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev verib. Yeni Azərbaycan Partiyasının ildönümü

Azərbaycan Partiyasının mətbuat orqanlarından biri "Səs" qəzeti-
dir. Mən bu qəzetiñ xidmətlərini xüsusi qiymətləndirirəm. Çünkü, səhv etmirəmse, hələ 1990-ci ildə yaranmış "Səs" qəzeti o vaxtdan düzgün, sağlam mövqedə dayanmışdır və bu yolla da gedir. O vaxt Yeni Azərbaycan Partiyası yox idi. O zaman ki, mən Naxçıvana işləyirdim və Bakıda bəzi dairelərdə Naxçıvana qarşı ədalətsiz hərəkətlər olurdu. "Səs" qəzeti cəsa-
rətlə, çox ağıllı şəkildə məqalələr, yazıır, öz fikirlərini deyirdi, ictimaiyyətdə düzgün fikir formalaşmasına səy göstərirdi. Yene deyir, buna görə də, mən "Səs" qəzetiñ fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm".

1991-ci il fevralın 11-də ilk nüsxəsi çapdan çıxan “Səs” qəzət hər zaman öz ənənənləri ilə seçilib və ölkə mətbuatına nümunə olmaqla yanaşı Azərbaycan ictimaiyyətinin, oxucularının geniş auditoriyasına çevrilib. Çap olunduğu gündən Ulu Önder Heydər Əliyevin ideya-siyasi xəttinin ictimaiyyətə çatdırılmasında əvəzsiz xidmetləri olan “Səs” qəzeti 30 illik yubileyi ele bir tarixi aylarda, sevincli günlər yaşadığımız Qarabağ Azərbaycanındır!, Qarabağ Azərbaycandır! özümüzə qaytarıldığı sevincli günlərdə qeyd olunur. Bu Qələbə 30 il təcavüzkar, işğalçı Ermənistanın həsarətində olan Qarabağımızı 44 gün ərzində Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev cənablarının proqmatik siyaseti ilə son 17 il ərzində Ordumuza olan diqqət və qayğısı, Müzəffər Ordumuşun gücü, əsgər və zabitlərimizin rəşadəti, Xalq-İqidar birliliyinin nəticəsində əldə edildi. “Səs” qəzeti də informasiya sahəsində döyüşərək, “Qarabağ Azərbaycandır!” reallığını 44 gündə reallaşdırın, Ermənistanın hərbi kaputilyasiyasına nail olması ilə bağlı ardıcıl olaraq materialları ilə Azərbaycan ictimaiyyətinə düzgün informasiyalar verib. Sevindirici haldır ki, bu gün “Səs” qəzeti Azərbaycan metbuatının lokomotivlərin-dən biri kimi çıxış edir.

Hörmətli Bəhruz müəllim

Sizi, "Səs" qəzətinin 30 illik redaksiya heyətini ürəkdən təbrik edirəm, onlara jurnalistikə sahəsində yeni naliyyətlər, "Səs" qəzətinin səsinin başqa ölkələrdən də eşidilmesini arzu edirəm, redaksiyanın bütün əməkdaşlarına can sağlığı, uzun ömür, xoşbəxtlik və yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram. İnanıram ki, "Səs" qəzeti üzərinə düşən vəzifəni bundan sonra da sərəflə verinə yetirəcək.

“Səs” qəzeti artıq tarixə düşmüş bir qəzetdir. “Səs” qəzeti mənim üçün çox əziz qəzətdir. 1990-ci ilin fevral ayında, Azərbaycanda kommunist hakimiyəti dövründə mən Ali Sovetdə çıxış edəndən sonra mənim çıxışım, - xatırınızdadır, o vaxt mənim çıxışımı hörmətdən salmağa çalışılar, onu dərc etmek də istəmirdilər, amma mənə lazımdı ki, o, dərc olunsun, - “Səs” qəzətində dərc edildi. Mən Naxçıvanda işləyərkən bizim bir neçə tədbirlərimiz barədə yazıları “Səs” qəzətində dərc edə bildik. Nəhayət, “Səs” qəzeti 91-lərin müraciətini dərc edib, mənim cavabımı dərc edibdir. Ona görə “Səs” qəzeti bizim partianın tarixində ən mötəbər yer qazanmış bir qəzətdir. İnanırıq ki, “Səs” qəzeti bundan sonra da öz səhifələrində siyasi, iqtisadi, mədəni və digər məsələlərə dair məqalələrlə yanaşı Azərbaycan dövlətçiliyinin gələcəyi olan gənclərdə vətənpərvərlik hissini daha da güclənməsinə təsir edən, həmcinin, milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliğine dair məqalələrə bundan sonra da yer ayırmalı xalqımızın hərtərəfli maariflənməsində özünə məxsus xüsusi rol oynavacaqdır.

*ƏHƏD ABIYEV,
Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı*

30 yaşlı "Səs" qəzeti bu gün də tarixi missiyasını şərəflə yerinə yetirir

Coxsaylı mətbu orqanlar arasında özünəməxsus yeri olan "Səs" qəzetiinin nəşrə başlamasından 30 il ötür. 1991-ci il yanvarın 11-də ilk sayı işqi üzü görən "Səs" daim dövlətçilik mövqeyindən ve milli maraqlardan çıxış etmiş, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu, ulu öndər Heydər Əliyevin ideyalarının, məqsədyönlü və gələcəyə hesablanmış siyasetinin, onun yaradıcısı olduğu, bu gün artıq nəinki ölkənin, hətta regionun aparıcı siyasi təşkilatına çevrilən Yeni Azərbaycan Partiyasının keçidiyi şərəfli yoluñ fəal tələbatçı kimi çıxış edib və bu gün də etməkdədir.

30 il zaman baxımından qısa bir dövr olسا da keçilen yoluñ zənginliyi fonunda artıq "Səs" in dünəni, bu günü və geleceyi ile tam qürur duymaşa haqqı olduğunu böyük fərqli hissi ilə qeyd edə bilərik. "Səs" qəzeti çətin və şərəfli bir yol keçib. Ölkədə xaosun və anarxiyanın hökm sürdüyü çətin bir zamanda həyata vəsiqə alan bu qəzet bir mətbu orqan kimi zaman-zaman təzyiqlərə məruz qalsa da xalqın maraqlarına xidmət edən mövqeyindən, efdəsindən geri çəkilmədi, eksinə, azad, müstəqil fikirlə, vətənpərvər insanların tribunasına çevrilərək, ölkə reallıqlarını fəaliyyətə başladığı gündən indiyə qədər Ulu Öndərin "Qoy ədalət zəfer çalsın!" tezisini fəaliyyətinin əsas prinsipi kimi öndə saxlamaqla ölkə ictimaiyyətine çatdırıdı. Ona görə də tərəddüd etmədən qətiyyətlə demek olar ki, "Səs" qəzeti bütün mənalarda xalqın səsini, isteyini eks etdirən tribunadır.

Bu gün qəzet Heydər Əliyev siyasetini bütün sahələrdə uğurla davam etdirən möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin Azərbaycanı da-

ha güclü, qüdrətli, zəngin dövlətçi çevirmək istiqamətində həyata keçirdiyi siyasetə hərtərəfli dəstək verir, bu siyasetin uğurlarını təbliğ edir, ölkə ictimaiyyətinin informasiya tələbatının ödənilməsinə dəstək olur.

Keçilen yoluñ danılmaz uğurları fonunda inamlı demek olar ki, "Səs" 30 illik təcrübəsinə söykənərək fəaliyyətini müasir dövrün tələblərinə uyğun tekmilləşdirir. Artıq çoxşaxəli media qrupuna çevrilən qəzeti internet saytı, "Səs" İnformasiya Agentliyi, "Səs" TV internet televiziyası fəaliyyətlərini gündən-günə genişləndirməklə özlərinin oxucu və izleyici auditoriyalarını genişləndirmək imkanları qazanırlar. Həc şübhəsiz ki, "Səs" qəzeti hələ bundan sonra da uzun illər Azərbaycan xalqına, dövlətne şərəfle xidmət edəcək.

Şərəfli yol keçmiş "Səs" in baş redaktoru Behruz Quliyev başda olmaqla qəzeti bütün kollektivini bu tarixi gün münasibətə "İki sahil" qəzetiñ əməkdaşları adından ürəkden təbrik edir, yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram. Bu bir reallıqdır ki, hazırda çoxsaylı mətbu orqanlar sırasında özünəməxsusluğunu qorumaq böyük uğur, eyni zamanda, başqalarına örnəkdir. Cəmiyyətin güzgüsi kimi dəyərləndirilən mətbuatın əsas prinsiplərinə - obyektivlik, qərəzsizlik, milli şürə və vətənpərvərlik kimi ali dəyərlərə verilən onəm sözsüz ki, mətbu orqanlar arasında bu özünəməxsusluğunu əldə etməyə yol açan amillərdir. Şəxsən mən 11 yanvar tarixini təkcə "Səs" qəzeti deyil, bütövlükde Azərbaycan mətbuatı üçün elamətdar gün hesab edirəm.

Öziz "Səs"çilər, daim qələminiz iti, sözüüz kəsərlə olsun!

Hörmətə,

Vüqar Rəhimzadə,
"İki sahil" qəzetiñ baş redaktoru,
Əməkdar jurnalist

Andronik Tevonyan: Paşinyanın təxribatları olmasaydı, mühərabə baş verməzdı

Baş nazir Nikol Paşinyanın təxribat xarakterli hərəkətləri olmasaydı, mühərabə baş verməz və Ermənistən belə alçaldıcı vəziyyətə düşməzdi. AZERTAC xəber verir ki, bu sözləri Ermənistən Siyasi İqtisadiyyat (Politökonomie) İnstitutunun rəhbəri Andronik Tevonyan bildirib. O qeyd edib ki, N.Paşinyanın siyaseti Ermənistən dövlətçiliyinə böyük zərər vurub. N.Paşinyanın rəhbərlik etdiyi dövlətin mühərabədə məglub olması heç də təəccübü dəyil və gözlənilen idi. Əger Ermənistana N.Paşinyanın rəhbərlik etməsəydi, belə rüsvayçı məglubiyyətə uğramazdı. Nə qədər ki, ölkəyə N.Paşinyanın rəhbərlik edir, biz daim məglubiyyətə məhkum olacaq. Andronik Tevonyan nəzərə çatdırıb ki, Nikoldan ötrü insanlar küçələrə çıxaraq günlərə kütləvi aksiyalar keçirərək "yüksek həyat", "Nikol baş nazir olsun" şuarlarını səsləndirirlər. Lakin Nikol hakimiyətə gəldikdən sonra nəinki yaxşı heç nə olmadı, eksinə, Ermənistən dövlətçiliyi təhlükə altına düşdü. İndi Nikolu dəstekləyən adamlardan soruşmaq lazımdır ki, haradadır həyat vədləri...

Ukraynalı yaziçi: 2021-ci ildə biz ukraynalıların Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı ilə tanış edilməsi ilə bağlı maraqlı layihələr görücəyik

Pandemiya və bəşəriyyət üçün təhdidlərle dolu 2021-ci il arxada qaldı. 2021-ci il həm dırçılıq, əbədi və sarsılmaz dəyerlərin aktuallaşdırılması ilə, həm də dahi müteffekkər və şair Nizami Gəncəvi ili olacaq (yeri gəlmışken, Nizamının vətəni qədim Gəncə şəhəri mənim atamın da ata yurdunu sayılır). İnanıram ki, yaradıcılığı humanizm, sevgi, mərhemət kimi ülvə hissleri təcəssüm edən Nizamının 880 illiyinin qeyd olunması bu il ən yaddaşalan hadisələrdən biri olacaq. Tanınmış ukraynalı yaziçi, Taras Şevcenko adına Milli mükafat laureati Qriqori Hüseynov bu fikirləri AZERTAC-a müsahibəsində söyləyib. Onun sözlerinə görə Gəncə Azərbaycana və bütün dünyaya mədəniyyət sahəsində böyük dahilər bəxş edib. "Bu il Nizami ədəbi irsinin populyarlaşdırılması aktuallaşdırılır və bu, bütün çətinliklərə baxmayaraq ümumbaşeri dəyerlərin və sevginin əsas olan bənzərsiz bir dövrün mirasıdır. Əminəm ki, 2021-ci ildə biz ukraynalıların Nizami Gəncəvinin yaradıcılığı ilə tanış edilməsinə yönəlmüş çoxsaylı layihələrin şahidi olacaq. Düşünürəm ki, bu, ukraynalıların Azərbaycan barədə düzgün təsəvvürlərinin formalasdırılması üçün çox vacib olacaq. Kitablarimdə, xüsusən də "Uşaqlıq etirafı"nda Nizami və Gəncə mövzuları xüsusi yer tutur. Ədəbi və mədəni irsin populyarlaşdırılması üzre Azərbaycanın təcrübəsi dönyanın müxtəlif yerlərində Azərbaycanın həyata keçidiyi düzgün mədəni diplomatiyanın nümunələri sayıla bilər", - deyə Qriqori Hüseynov əlavə edib.

"Səs" qəzeti daim seçilən və sevilən qəzətdir

Müstəqil Azərbaycanın ilk qəzətlərənən "Səs" qəzeti nəşrinə başlığı ilə sayından demokratiyanın carçası, azadlığın səsi olaraq tanınır, sevilib və seçilir. "Səs" qəzeti Azərbaycanın dövlətçilik tarixinə, eləcədə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin qurcucusu olduğu Yeni Azərbaycan Partiyasının təşəkkül tapmasında mühüm rol oynayıb. Qəzetiñ ölkəmizdə demokratik mətbuatın formasında mühüm yeri və rolü vardır.

Qəzeti Ümummilli Lider Heydər Əliyevin ideyalarının və ölkə Prezidenti İlham Əliyevin xalqa, dövlətə əsaslanan xeyrli, gərəkli siyasetini yüksək səviyyədə geniç oxucu kütləsinə çatdırır. Ona görə də, "Səs" qəzeti cəmiyyətdə sevilir və oxunur. Bütün taleyeklү proseslərdə "Səs" qəzeti xalqın maraqlarının təminatçısı rolunda çıxış edib. Hələ 1990-1993-cü illərdə ölkədə hökm sürən çətin, ağır dövrde "Səs" qəzeti ümidsizliyə düber olmuş xalqın haqqı, həqqiqitə söykənən ümid çrağına, informasiya bazasına çevrilmişdir. "91" ziyanın Ulu Öndərimiz tarixi müraciəti və Dahi Öndərimiz Heydər Əliyevin müraciətə cavabı məhz "Səs" qəzetiñ dərc olmuşdur. O zaman birlik və bərabərliyin tribunası kimi tanınan "Səs" qəzeti Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin milli və dövlətçilik maraqlarının təmin olunmasına yönən ideyalarının təbliğində mühüm rol oynamışdır.

Bu baxımdan da Dahi Öndərimiz Heydər Əliyev "Səs" qəzetiñ fəaliyyətini yüksək qiymətləndirmiş və "Səs" in Onun üçün ən eziz qəzet olduğunu bildirmişdir. Ənənəsinə sadıq qalan qəzeti bu gündə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin ideyalarının və Prezident İlham Əliyevin müdərrik siyasetinin təbliğində fəallığı ilə seçilir. 44 günlük Vətən Müharibəsi dönməndə "Səs" qəzeti oxucularına düzgün, operativ informasiyalar çatdırmaqla yanaşı ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin hər bir çıxışını, müraciətini cəmiyyətə operativ şəkildə çatdırın qəzet oldu.

Noyabrın 8-də Şuşanın, noyabrın 9-da isə daha 72 kənd və qəsəbənin, daha 8 strateji yüksəkliyinin işgaldən azad edilməsi ilə düşmənin məhv edilməsi, noyabrın 10-da isə üçtərəfi bəyanatın imzalanması ilə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü təmin olundu. Ermənistən kapitulyasiya aktına qol çəkdi, məglubiyyətini etiraf etdi. 44 günlük tarixi və möhtəşəm qəlebə cəmiyyətdə xalq-ordu birliliyi nəticəsində əldə olundu. Xalqı qələbəyə aparan isə, ölkə Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev idi. Əminəm ki, bundan sonra da "Səs" qəzeti öz ənənəsinə sadıq qalacaq, özünəməxsusluğunu qoruyub-saxlamaqla fəaliyyətini davam etdirəcək. "Səs" qəzetiñ kollektivini 30 illik yubileyi münasibəti ilə təbrik edir, şərəfli qurvericisi fəaliyyətlərində uğurları arzulayıram.

Məşhur Məmmədov,
Milli Məclisin deputati

Fransa qəzeti Azərbaycan həqiqətlərindən yazdı

Məqalədə qeyd olunub ki, Azərbaycan 30 ilə yaxın bir müddət ərzində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə, beynəlxalq qanunlar çərçivəsində həllinə nail olmağa çalışsa da Ermənistən qeyri-konstruktiv mövqeyi və təxribatları nəticəsində bu mümkün olmadı.

"İki sahil" xəber verir ki, Fransanın "Lagazetteaz.fr" onlayn qəzetiində dərc olunmuş Azərbaycan həqiqətləri, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı geniş məqale qeyd edilib.

Məqalədə Ermənistən Azərbaycana qarşı işgalçılıq siyaseti, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin yaratdığı fəsadlar və region üçün təhlükələri, Azərbaycanın haqlı mövqeyi vərədə məlumat verilir. Bildirilib ki, Azərbaycanın münaqişənin həlli ilə bağlı mövqeyi tamamilə haqlı, ölkələrin suverenliyi və ərazi bütövlüyü principinə əsaslanan, beynəlxalq hüquqa söykənən bir mövqe idi: "BMT Tehlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı qətnamələrinde de Azərbaycanın ərazi bütövlüyü tam dəstəklənir və erməni silahlı qüvvələrinin işgal edilmiş ərazilərdən dərhal və qeyd-

şərtsiz çıxarılması tələb olunurdu.

Lakin Ermənistən tərəfinin münaqişənin həlli ilə bağlı danışqlar prosesində qeyri-konstruktiv mövqeyi, danışqlarda imitasiya xatirine iştirak etməsi, Azərbaycanın sülh təklifinə cavab olaraq zaman-zaman təxribatlırlara əl atması münaqşənin sülh yolu ilə həlli imkanlarını tükəndirirdi, r e -

gionda vəziyyəti daim gərgin saxlayırdı və müharibə variantını realliğə çevirirdi".

Məqalədə həmçinin Vətən müharibəsi zamanı ermənilərin Gəncə, Bərdə və digər şəhərlərdə mülki əhaliyə qarşı törediyi terror hadisələrindən bəhs olunub.

2021-ci il yanvar ayının 5-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyev Anar Kərimovu Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri təyinatı ilə əlaqədar qəbul edərkən bir sırə tövsiyyə və tapşırıqlar, ey ni zamanda cəmiyyətə Şuşa şəhərini Azərbaycan mədəniyyətinin paytaxtı elan edilməsi, Füzulidə beynəlxalq təyyarə limanının tikilməsi, Azərbaycan dilinin qorunması, UNESCO ilə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi, Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafı, bu il Şuşada "Xarı Bülbül" festivalının və "Vaqif Poeziya Günləri"nin keçirilməsi və digər məsələlər barədə önməli mesajlar verdi.

Mən bu tədbirlərin biri - "Vaqif Poeziya Günləri" barədə fikirlərimi poeziya həvəskarları ilə bölmüşəmklə, eyni zamanda Prezidentimizə təşəkkürlerimi bildirmek istədim. Məlum olduğu kimi müasir Azərbaycanın memarı və qurucusu Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanda rəhbər vəzifəde olduğu hər iki dönenə mədəniyyətimizə, ədəbiyyatımıza, tariximə, musiqimizə bir sözə milli-mənəvi dəyerlərimizə xüsusi önem vermiş, bu sahələri öz fəaliyyətini prioritət istiqamətlərindən biri hesab etmiş. Azərbaycan ədəbiyyatının klassiklərinə yüksək dəyer verərək onların adının əbədiləşdirilməsi üçün müstəsnə xidmətlər göstərmışdır. Ümummilli liderin bu sahədə göstərdiyi yadda qalan hadisələrdən biri de böyük Azərbaycan şairi və si-

Ramiz Goyushev
YAP Binəqədi rayon təşkilatının sədri,
Azərbaycan Yazuçılar Birliyinin üzvü

yasi xadimi Molla Pənah Vaqifə bağlıdır. Vaqif, yaradıcılığına böyük qiymət verən Ulu Öndərimizin bilavasitə təşəbbüsü və iştirakı ilə 1982-ci il yanvarın 14-də Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzi Şuşada onun məzarı üzərində ucaldılmış əzəmətli məqbərənin və Şuşa Poeziya Evinin açılış mərasimi keçirilmiş, həmçinin Poeziya Evinde keçirilən "Vaqif Poeziya Günləri"ndə Ulu Öndər şəxsən iştirak etmişdir. Elə həmin ildən Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev hər il Vaqif poeziya günlərinin keçirilməsi barədə göstəriş vermişdir. Hər il avqust ayında şairin vətəni Qazaxdan başlayıb Şuşada yekunlaşan Vaqif poeziya günləri 1992-ci il Şuşanın

erməni quldurları tərəfindən işgalina qədər davam etmişdir.

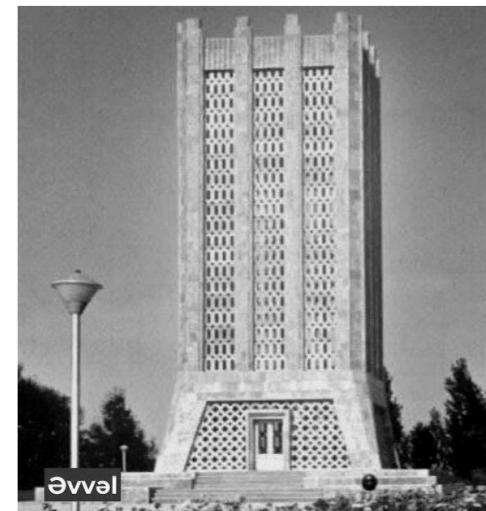
1992-ci ildə erməni caniləri Şuşada 600-ə qədər milli-mənədi, dini və tarixi-memarlıq abidələrimizi talayaraq məhv etmiş, o cümlədən Molla Pənah Vaqifin məqbərəsini dağımışlar...

Kiçik bir haşıye: Azərbaycanın keçmiş xarici işlər naziri Vilayet Quliyevin xatirələrində: "2001-ci ildə Strasburqdə Prezident Heydər Əliyevin Köçəryanla görüşünün rəsmi hissəsindən sonra aralarında belə bir səhbət olur:

- Mənim təşəbbüsümle Şuşada Vaqifin məzarı üzərində məqbərə tikilmişdi. Vaqif bizim böyük şairimizdir, Qarabağ xanlığının vəziri olub. Məqbərə nə vəziyyətdədir? Onu da dağımışınız?

- Başımız açılan qədər bütün alüminium hissələrini, mərmer üzüzləkleri söküb aparmışdır. Karkası isə durur.

- Ümidi varam ki, bu işdə sənin elin olmayıb...
Prezidentin sıfətindəki ifadədən qarşı-

qiflə bağlı) başa çatdırmaqdadır. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Molla Pənah Vaqif öz ənənələri ilə seçilən, ədəbi məkəb yaratmış ölməz sənətkardır. O, əhəmiyyətini əsrlərdən bəri qoruyub saxlayan bənzərsiz poeziya nümunələri meydana getirməklə, milli ədəbiyyatın yeni istiqamətdə inkişafına təkan vermişdir... Azərbaycan tarixinə həmçinin siyasi xadim kimi daxil olan Vaqif təleykülli məsələlərin həllində müdriklik və uzaqgörənlik nümayiş etdirmişdir" deyərək, 2017-ci ildə Molla Pənah Vaqifin 300 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında sərəncam imzalandaya da, TURKSOY-un qərarı ilə 2017-ci il "Vaqif ili" elan ediləndə də, indi bu ildən başlayaraq, hər il Şuşada Vaqif Poeziya Günləri"nin keçirilməsi barədə göstəriş verəndə də O, bu işlərin Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev tərəfindən 1982-ci ildə başlanğını və o işlərin davamı və bərpası olduğunu nümayiş etdirir.

Təbii ki, Prezidentimizin gördüyü çoxsayılı misilsiz işlərin fonunda Vaqifin məqbərəsinin və "Vaqif Poeziya Günləri"nin bərpası kiçik görünə bilər. Bununla belə bu məsələdə Azərbaycan ədəbiyyatı və mədəniyyəti tarixinde mühüm hadisədir və cənab İlham Əliyevin adı ilə mədəniyyət tariximizə həkk olundu. Prezident İlham Əliyevi bu səpəkli xidmətləri ona ümumxalq sevgisi və məhəbbəti qazandır.

İllər ötəcək, poeziya və vaqifsevərlər Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan ədəbiyyatı və mədəniyyəti qarşısındaki bu xidmətlərini də minnətdarlıqla yad edəcəklər.

cu maraqlarına uyğun qurulub. Eyni zamanda qəzeti bazasında "Səs" informasiya agentliyi (SİA) və "Səs" internet TV yaradılıb. Bütün bunlar cəmiyyətdə, oxucu auditoriyasında

"Səs" qəzeti olun inam və etimadi, eləcədə rəğbet hissini dahada möhkəmləndirdir. "Səs" qəzeti 30 illik yubileyi münasibəti ilə başda qəzeti Baş redaktoru Bəhrəz Quliyev olmaqla kollektivin əməkdaşlarını tebrik edir, onlara can sağlığı, xoşbəxtlik və yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

Seyfəddin Əliyev,
Yeni Azərbaycan
Partiyasının Masallı rayon
təşkilatının sədri

"Səs" qəzeti insanlara doğru xəbərin çatdırılmasında mühüm rol oynayır

Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsi, Onun ideyalarının cəmiyyətə çatdırılması istiqamətində böyük işlər görüb.

Həmin dövrə "91"lərin Dahi Öndərimiz Heydər Əliyevə müraciəti və Ulu Öndərin isə ziyalılara cavabı məhz "Səs" qəzeti dərc olundu. Ümumiyyətə, o zaman qəzet əhalisi arasında sağlam fikrin formallaşmasına, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin milli və dövlətçilik maraqlarına söykənən ideyalarının təbliğində, təqdimatında əvəsiz rol oynamışdır. Bu baxımdan Dahi Öndərimiz Heydər Əliyev öz çıxışlarında qeyd etmişdir ki, "Səs" qəzeti onun üçün ən əziz

qəzətdir. Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev "Səs" qəzeti xəyirli, gərekil fəaliyyətini xüsusi qiymətləndirir, emin olduğunu bildiridi ki, qəzet daim inkişaf edəcək, modernləşəcək. Reallıqlara əsaslanaraq qətiyyətlə demək olar ki, bu gün "Səs" qəzeti Ulu Öndərin tövsiyələrini və uzaqgörənləyini həyata keçirir və bu kursu daim yeniləşməklə davam etdirməkdədir. Qəzeti tərtibatı, dizaynı dəyişib, geniş və əhatəli informasiyaların zənginliyi tamamilə oxu-

Paşinyanın məglubiyyət etirafları...

Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan 44 günlük müharibədən təxminən iki ay sonra "44 günlük müharibənin kökləri" adlı məqale yazıb və həmin qeydlərini özünün rəsmi saytında yerləşdirib. Məqalədə Ermənistan diplomatiyasının, ordusunun məglubiyyətinin səbəbləri, ölkəni hazırlı acınlacaqlı vəziyyətə gətirən amillər barədə söhbət açılır. N. Paşinyan mövcud vəziyyətin əsas səbəklərinin Koçaryan-Sarkisyan cütlüyü olduğunu bildirir. O, eyni zamanda, uzun illər danişqaların imitasiya xatırına aparıldığına da etiraf edir.

Həmçinin məqalədə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın məqsədönlü diplomatiya həyata keçirdiyi və faktiki olaraq Ermənistanı və onun tərəfdarlarını mürekkeb vəziyyətə saldırdığı da etiraf olunur. Baş nazir etiraf edir ki, Azərbaycan Prezidenti bütün danişqlarda qətiyyətli, prinsipial mövqə nümayiş etdirib və mövqeyini getdikcə daha da möhkəmləndirib. Paşinyan onu da bildirir ki, Azərbaycan bölgədəki prosesləri diqqətlə izlədi və geosiyası şəraitdən öz mənafeyi üçün maksimum dərəcədə faydalamağı bacardı. Bununla da özündən əvvəl hakimiyyətdə olanları ittiham edən Paşinyan yazar ki, atəşkesin qüvvəyə mindiyi 1994-cü ilin mayından bəri aparılan bütün danişqlar prosesində Ermənistan bir dəfə də olsun uğur qazana bilməyib.

Aprel döyüşlərindəki uğursuzluqları da etiraf edən Paşinyan qeyd edir ki, Dağılıq Qarabağda qondarma qurumu danişq tərəflərindən birinə əlavə etmək üçün çox cəhdler etsə də hər şey üçün artıq gec idi. Məqalədə ötən ilin iyul ayında Ermənistanın törətdiyi təxribatdan söz açan baş nazir "iyul döyüşləri"nin guya Ermənistanın xeyrinə olduğunu iddia edir və bundan ürəkləndiklərini bildirir: "Lakin həmin vaxt Azərbaycanın güc və imkanlarını düzgün hesablamadıq". Daha sonra sentyabrda mühərbiyə tək başlamadığını bildirən Paşinyan mühərbiyə qərarının Ermənistan hakimiyyətində geniş müzakirə edildiğini, qərarın kollektiv şe-

kilde verildiğini də qeyd edib.

Görünür, noyabrın 10-da kaptılışıya sənədini imzalamaya mecbur olan Paşinyan üzərinə hücumu keçənlərə xatırladır ki, ona böyük uğursuzluqlar miras qalıb.

Əsas siyaseti terrorçuluq və işgalçılıq olan bir ölkənin sonu sözsüz ki, başqa cür ola da bilməzdii. Diger bir tərəfdən isə ulu öndər Heydər Əliyev və Prezident İlham Əliyev kimi müdrik siyasi xadimlərlə diplomatik müstəvidə bacara bilmək həqiqətən mümkün deyil. Hətta 1996-cı ilde Lissabonda keçirilən Sammiti xatırlatmaq kifayətdir ki, həmin tədbirdə ulu öndər Heydər Əliyev Ermənistanı çıxılmaz vəziyyətə salmışdır. Ümumiyyətə, aparılan danişqlarda Azərbaycan ərazi baxışında nəzəre alınmasını istəmək, bir növ öz cəmiyyətinin nəticələrlə, Azərbaycanın və onun Liderinin yaratdığı yeni reallıqlarla barişmağa çağırır.

Sözsüz ki, bu məqaləsi ilə Pa-

şinyan məsuliyyətdən boyun qaçırmak və günahı əvvəlki hakimiyyətlərin üzərinə qoymaqla, bununla da ölkəsində özü üçün siyasi dividend qazanmağa çalışır. Lakin reallıqlar və faktlar Azərbaycanın xeyrinə işləyir. Necə ki, 44 gün ərzində aparduğumuz "Dəmir yumruq" əməliyyatı da parlaq Zəfərimizlə ölkəmizin xeyrinə yekunlaşdı. Bəlkə də düşmənə endirilən ağır zərər Paşinyanın reallıq hissələrinin bərpasına səbəb olub və o, bu etirafı etmək məcburiyyətində qalıb ki, Qarabağ Azerbaycandır!

Mənsumə Babayeva

Arman Vardanyandan Nikol Paşinyana 5 sual

cağı tədqirdə sizin buna etiraz etməyəcəyinizle bağlı razlaşma mövcuddurmu?", "Birlik" hərəkatının lideri Arman Vardanyan sözügedən suallarını Nikol Paşinyana ünvanlayıb.

Noyabrın 10-da üç tərəflə atəşkəs bəyan-naməsi hüquqi sənəddir və bu məlum birinci Qarabağ müharibəsində atəşkəs sənədi olan "Bışkek protokolundan" da xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Çünkü bu bəyannamə dövlət başçıları tərəfindən imza edilib və bunun siyasi-hüquqi öhdəlikləri yerinə yetirilməlidir. Bunu SIA-ya politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib.

Politoloğun sözlerinə görə, Azərbaycan bu bəyannamədən irəli gələn müdədalərə emel edir: "Çünkü bu bəyannamə tərəflərə öhdəliklər qoyur. İmzalanan Bəyannamədə Qarabağ "statusu" ilə bağlı heç bir bənd yoxdur və Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi qəbul edilib. Məhz Prezident İlham Əliyev də həmin gün çıxışında Bəyannamədə "statusun" olmadığını Paşinyana müraciətində də qeyd etmişdi.

Üçüncü emel Bəyannamədə status yoxdur, Rusiya prezidenti "status" məsələsini qaldırırsa, artıq bu razılaşmanın pozulma-

Ermənistanın "Birlik" hərəkatının lideri Arman Vardanyan özü nün Facebook səhifəsində baş nazir Nikol Paşinyana Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan dövlət başçılarının gözlənilən Moskva görüşü etrafında müzakirəsi gözlənilən məsələlərlə bağlı suallar ünvanlayıb.

"Cənab Paşinyan, hərgəl ki, siz öz siyasetinizi xalqla danişarkən vicdanlı və açıq olaraq müəyyən-leşdirirsizsə, hansı ki, mühərbiyə vaxtı biz eks vəziyyətin şahidləri olduq, onda Putin və Əliyevlə görüşünüzdəki gündəmin sərrini açın", deyə yanan erməni siyasetçi suallarını 5 hissəyə böllüb.

SİTAT: "1. Baydenin inaqurasiyasından sonra siz siyasi kursunuzu deyişə bilərsiniz, Rusiya bundan ehtiyatlanırı və sizdən əlavə zəmanətlər tələb edirsiniz? 2. Mehri yolu ile bağlı son korrektelər varmı və siz Ermənistan, "artsax" (Qarabağ-R.R.) və Azərbaycan üzərindən Rusiyaya tranzit yol məsələsini həll edəcəksiniz? 3. Azərbaycanın erməni qoşunlarının "arsaxdan" (Qarabağdan-R.R.) çıxarılmaları üçün ilkin şərtləri varmı? 4. Əger bu şərtlər varsa, siz mühərbiyə işini bilməyən şəxs olaraq hesab edirsinizmi ki, "artsaxın" (Qarabağ-R.R.) təhlükəsizliyinin təminatı mümkün olacaq? 5. Azərbaycanın KTMT-yə üzv ol-

Patriarx Kirill, Qarabağ Azərbaycandır!

Və ya imani olan şəxs həqiqəti deməlidir

Moskvanın və bütün Rusyanın patriarxi Kirill Qarabağ danişqalarında dini liderlərin də fikirlərinin diqqətə alınmasına çağırış edib. SİA xəbər verir ki, bu haqda Sputnik Armenia Rossiya 1 televanalına istinadən yazar.

Bəzən, Rusiya Pravoslav Kilsəsinin (RPK) rəhbəri eyni zamanda Qarabağ münaqışasının tənzimlənməsi prosesində iştirak etməyə, problemin həlli nəzərən sülhməramlı dəstəyini göstərməyə hazır olduğunu da deyib.

O, xatırladı ki, RPK Qarabağ probleminin müzakirəsində bütün ermənilərin katolikosu II Qareginə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri, şeyxüislam Allahşükür Paşazadənin iştiraklarının təşəbbüskarı olub. Onun sözlerine görə, bir neçə raundlu görüşlər keçirilib və tərəflər müəyyən razılıqlara gəliblər.

Buraya qədər yaxşı getirən "əlahəzrət" Kirill sonradan Allahın bəyəndiyi həqiqətə qarşı hansıyalan danişib?

"Düşünürəm ki, bu danişqaların əsas nəticəsi ondan ibaretdir ki, arxalarında xalqın böyük hissəsi dayanan iki dini lider bir-biri ilə danişiblər və bu danişqalar sakit tərzdə keçib, yəni o mənada ki, heç bir gərginlik, ittihəm olmayıb", deyə bildirən Kirill əlavə edib ki, hər iki tərəfin arqumentləri olub və bu arqumentlər həqiqəti əks etdirib. RPK rəhbərinin sözlərinə görə, danişqalar əsnasında birmənalı və konkret nəticələr hasil edilib - əsirlerin dəyişdirilmesi, dini simvolların, ifadələrin, motivasiyaların istifadə edilməməsi və s.

Və buraya qədər necə deyərlər, yaxşı getirən "əlahəzrət" Kirill növbəti fikrində ciddi siyasi səhəvə yol verib, həmçinin Allahın bəyəndiyi həqiqətə qarşı yalan danişib. Bəzən olub həmin yalan?

Beləliklə, onun növbəti fikrərinə diqqət yetirək. O, sülhün olacağının ümidi var olduğunu deyib. SİTAT: "Həm Ermənistanın, həm Qarabağın, həm də Azərbaycanın kilsə və dini qurumlarının mövqeyindən kənardə dayanıram".

Daha bundan sonra "Allah qoysa dirlərin sülhməramlı potensialı insanların əllərindəki silahları yerə buraxacaq" tipli duaya-filana da ehtiyac qalmır!

Maraqlıdır, məgər Qarabağda ikinci erməni dövləti və bu dövlətin dini qurum mövcuddur ki, həmin bölge Azərbaycandan kənardə göstərilir? Necə yeni həm Ermənistanın, həm Qarabağın? Bunu necə anlayaqsənab Kirill? Daha yaxşı olmadımı ki, Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsi olaraq təqdim edib, oradakı erməniləri Azərbaycandaki xristianlar olaraq göstərəsiniz?

Bax, məsələ də bundadir ki, hətta gecə-gündüz kilsədə xəqəzər və faktlar Azərbaycanın xeyrinə işləyir. Necə ki, 44 gün ərzində aparduğumuz "Dəmir yumruq" əməliyyatı da parlaq Zəfərimizlə ölkəmizin xeyrinə yekunlaşdı. Bəlkə də düşmənə endirilən ağır zərər Paşinyanın reallıq hissələrinin bərpasına səbəb olub və o, bu etirafı etmək məcburiyyətində qalıb ki, Qarabağ Azerbaycandır!

Daha bundan sonra "Allah qoysa dirlərin sülhməramlı potensialı insanların əllərindəki silahları yerə buraxacaq" tipli duaya-filana da ehtiyac qalmır. Ərazi bütövülüyüm qısqacı baxan, əmma qoşan heç bir şəxsin fikri səmimi görünə bilməz, eləcə də Moskvanın və bütün Rusyanın patriarxi Kirillin açıq şəkildə görünən və erməni təessübünə söykənən bəyanatı daxil olmaqla. Birdəfəlik anlamağa və yalan danişmaqla, ədalətsiz mövqə sərgiləməklə Allahın lənətine gəlməmək üçün cənab Kirill, bilməlisiniz ki, Qarabağ Azərbaycandır, Vəssəlam!

Rövşən RƏSULOV

"Azərbaycan Türkiyə ilə hərəkətə keçməlidir"

etməli və Ermənistana da bu məsələdə ciddi şəkildə mesaj verməlidir. Əks təqdirdə isə, silahlı erməni terrorçularına qarşı yeni əməliyyatlara başlayacağı elan etməlidir.

Qeyd edim ki, Rusiya tərəfi Dağılıq Qarabağda Azərbaycana təzyiq edə biləməyəcək. Azərbaycan və Türkiye ilə normal əməkdaşlıqla maraqlı olacaq, bura konkret olaraq öhdəliklərə emel etmək məcburiyyətində olacaq. Birinci, Öhdəlikərə emel etmək isə, Qarabağın statusundan danışmamaq. İkinci, silahlı erməni birleşmələrini bu ərazilərdən çıxarmaq. Üçüncü, azərbaycanlı kökünlərin bu ərazilərə qayıdışında sülhməramlı missiyanı yerinə yetirmək. Hazırda isə, Rusiya buların heç birinə emel etmir. Nəticədə yaxın perspektivdə yeni bir siyasi mərhələ başlayacaq. Azərbaycan hazırlı vəziyyətin dəyişməsi üçün Türkiye ilə hərəkətə keçməlidir".

Fikrət Sadıqov: Artıq biz sülhməramlılarla yaxından işləməliyik

Təbii ki, Ara Ayvazyanın Dağılıq Qarabağ ərazisinə gəldiyinə görə Ermənistanla yeni müharibəyə başlamayacaq. Lakin eyni zamanda biz konkret və prinsipial mövqeyimizi bildirməliyik. Bu məsələni obyektiv təhlil edərək biz bir nəticəyə gəlirik ki, erməni tərəfinə bəzi məsələlərdə yaşıł işq yandıran rus sülhməramlı qüvvələridir. Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Fikrət Sadıqov deyib.

Eksperitin sözlərinə görə, bizim Xarici İşlər Naziriyimiz məsələ ilə elaqədər olaraq etiraz bəyanatı verib: "Lakin biz yaxşı başa düşürük ki, sülhməramlılar onlara dəstək olmasayıdlar elbəttə, Ayvazyan Dağılıq Qarabağa gəle bilməzdi. Artıq biz sülhməramlılarla yaxından işləməliyik. Atilacaq müyyəyen addımlarla bağlı onlara iş görməliyik. Onlara məsələnin mahiyyətini izah etməli, lazımlı gələrsə sərt mövqeyimizi de bildirməliyik".

Aysel Məmmədova

"ABŞ-da anti-demokratiya prosesləri bərq vurmaqdadır..."

ABŞ-da baş verən hadisələr bütün dünyanın diqqət mərkəzindədir. Təkcə ona görə yox ki, ABŞ super dövlətdir. Daha çox ona görə ki, ABŞ zaman-zaman bütün əksar dünya dövlətlərini sanki demokratiya imtahanına çəkən bir nömrəli ölkə mövqeyinə sahiblənib. Və indi dünyaya demokratiya dərsi keçən ABŞ-da anti-demokratiya prosesləri bərq vurmaqdadır...". Bunu SİA-ya Əməkdar jurnalist Elman Babayev deyib.

Onun sözlərinə görə, əslində son hadisələr kimi de ABŞ-da demokratiya, insan haqlarının pozulması ilə bağlı kifayət qədər faktlara rast gəlinib: "Amma heç bir hadisə axırıncı olaylar kimi ABŞ-in demokratiya maskasının yere düşməsinə qədər inkişaf etməyib. Bu, illərdir ABŞ-in demokratiyadan geri çəkilmə prosesinin ən pik nöqtəsi kimi də qiyamətləndirilə bilər.

İlk növbədə ABŞ artıq dünyada seçkilərin ən ideal formada keçirildiyi ölkə statusunu itirib. Hələ 2015-ci ildə ABŞ-da keçirilmiş prezident seçkilərinin nəticələrinin şübhə altına alınması, kənar müdaxilələri haqqında iddiaların səslenməsi dünyadan gündəməni zəbt etmişdi. Bununla da həmin vaxt Amerikada seçkilərin demokratikliyi tam şübhə altına düşmüşdü.

ABŞ-da keçirilmiş son seçkilərin saxtalaşdırılması ilə bağlı iddialar isə daha yüksək səviyyədə və sərt formada səslenməye başladı. Prezident Trampin və tərəfdarlarının bu qəbildən olan iddiaları elə ilk gündən dövriyyəyə buraxıldı. Hətta ABŞ prezidenti ölkəsində keçirilmiş seçkilərin üçüncü ölkələrin səviyyəsindən də aşağı olması barədə bəyanatla çıxış etdi. Bu, artıq Amerika demokratiyasının iflas həddinə çatmasının ən yüksək səviyyədə etirafı idi.

Tramp və tərəfdarlarının bir müddətdir bu tipli bəyanatlarının ardınca son günlərdə Amerika Kongresində baş verən hadisələr isə təkcə Qərb demokratiyasının böhranı deyil. Bu, eyni zamanda supergüc dövlətin əsaslarını sarsıdan hadisədir. ABŞ qeyri-stabil siyasi sisteme malik ölkələr sırasında yer almaqdadır və dünyadan aparıcı KİV-lərinin bu istiqamətdə paralellər aparması real faktlara söykənir.

Qeyd olunanlarla yanaşı, son hadisələr zamanı ABŞ-da etirazçıları qarşı ən sərt formada şiddet tətbiq olunması da diqqəti çəkir. Görüntüler açıq şəkilde hüquq mühafizə orqanlarının kifayət qədər qəddar davrandığını ortaya qoyur. Öz vətəndaşına silah çəkən mühafizəcilərin, polisin görünütüleri dünya mətbuatının gündəmində yer alıb. Hadisələr nəticəsində 4 nəfərin həlak olması barədə informasiyalar etirazçılarla qarşı şiddetin ən real göstəricisidir.

Yeri gəlmüşkən, öten ilin iyul ayının 14-də Azərbaycanda Qarabağla bağlı keçirilən məlum aksiya zamanı bir qrup şəxs Milli Məclisin binasına daxil olmuşdu və qanunsuz əməller törətmüşdi. Bu hadisə fərqli hadisələr fonunda baş verəs də, görüntüler baxımından, haradə ABŞ Kongresində baş verən hadisə ilə oxşardır. Yəni hər iki hadisədə etirazçıların qanunverici orqana qeyri-qanuni daxil olması var. Həmin vaxt Azərbaycan polisinin davranışları hamının yax-

hadişələr yaşarıb. Buna konkret nümunə kimi, qaradərilə əhaliyə qarşı sərt davranış, onların polislər tərəfindən qətle yetirilməsi və bunun ardınca geniş sosial etirazları, insanların öz hüquqlarını müdafiə etmək, sərbəst şəkildə fikirlərini çatdırmaq hüquqlarının qarşısının sərt şəkildə alınmasını göstərmək olar. Etirazçıları qarşı ən qəddar formada şiddet tətbiqinin geniş miqyas alması yaddaşlardan silinməyib.

Son illər həmçinin Avropa ölkələrində, xüsusilə Fransada belə demək mümkünsə, polis qəddarlığının ən yeni nümunələrinə rast gəlinməkdədir.

Beləliklə, bu gün bütün dünya demokratiya nümunəsi hesab edilən dövlətlərin, qurumların öz prinsiplərinə necə xəyanət etmələrini izləyir. Sübüt olunur ki, zaman-zaman müstəqil siyaset yürüdən ölkələrin daxili işlərinə qızışdırıcı metodlara qarışmağın demokratiya ilə heç bir bağlılığı yoxdur. Bəlli dövlətlər, beynəlxalq təşkilatlar üçün demokratiya və insan haqları kimi fundamental dəyərlər yalnız o zaman dövriyyəyə buraxılır ki, öz maraqları təmin olunmur. Hazırkı nəticə isə odur ki, "demokratiyanın beşiyi" olanların demokratiya dəyərləri sözün bütün mənalarında şübhəli xarakter alıb.

Azərbaycan mehz belə yanaşmadan eziyyət çəkən ölkələrdən. İllərdir, bəzi beynəlxalq təşkilatların, dövlətlərin Azərbaycana qarşı tutduğu ədalətsiz mövqənin, ölkəmizə qarşı sərgilənən ikili standartların əyani şahidiyik. Ancaq əfsuslar olsun ki, bu fakt zaman-zaman gündəmə getirilsə də, hər hansı fərqli yanaşmanın şahidi olmuruq. Üstəlik, bəzi daxili siyasi qüvvələr, nə qədər acı olsa da, həmin beynəlxalq qurumların Azərbaycana qarşı ikili standartlarla çıxış etməsinin hakimiyyət tərəfindən məqsədli şəkildə qabardılması iddiasını da səsləndirməkdə idilər.

Son dövrlərdə baş verən siyasi proseslər isə demokratiya nümunəsi sayılan ölkələrin, beynəlxalq qurumların əsli mahiyyətinin nədən ibarət olduğunu tam çıpaqlığı ilə bir dəha ortaya qoyur.

Azərbaycan üçün "Son illərdə ən qeyri-demokratik ölkə olan Ermənistan haqda bir dənə də tecili Qətnamə qəbul etməyən beynəlxalq qurumlar, ölkələr niye Azərbaycanla bağlı fərqli mövqə tutur"- suali hələ də açıq qalır. Söhbət ondan gedir ki, Ermanistanda iyirmi il hakimiyyəti qanunsuz şəkildə zəbt etmiş kriminal xunta rejiminin, həmçinin düşmən ölkədəki indiki hakimiyyətin anti-demokratik hərəkətlərinə, bu ölkədə demokratiya adına baş vermiş biabırçılıqlara daş kimi susqunluq Qərb demokratiyasının ikiyüzlü siyasetinin dənilməz sübutlarından biridir...".

Ceyhun Rasimoğlu

Aleksey Puşkov: "Qiyamət ABŞ-dan başlayacaq"

Dünyanın sonu ABŞ-dan başlayacaq və Vəsiqətə Capitolinin ələ keçirilməsi vətəndaş mühəribəsindən xəbər vermır, ancaq ölkədə bari-

şın, sülhün sona çatdığını ciddi işarədir. SİA RİA Novosti Agentliyinə istinadən xəbər verir ki, bu sözləri Federasiya Şurasının üzvü Aleksey Puşkov deyib.

Telegram kanalında senator ABŞ-dakı çevriliş cəhdilə bağlı açıqlamaları cəfəngiyat adlandıraq hadisənin qanuna zidd olduğunu qeyd edib. "Bəs nümayişçilərin silahı olmasayı, liderləri olmasayı, hərəkət proqramı olmasayı, xüsusi xidmət orqanlarının heç bir hissəsi və ya təhlükəsizlik qüvvələri tərəfindən dəsteklənməsəydi, tək bir siyasi qüvvə və hətta bir respublika siyasetçi olmasayı, hansı dövlət çevriliş ediləcəkdi?", deyə Puşkov sual ünvanlayıb.

Eyni zamanda, Puşkov əminlikle bildirib ki, prosesə, onun poqromlarına və iğtişaşlara keçən yaydan start verilib. "Cəmiyyətin görünməmiş miqyasda və şiddetdə bölmənəsini ifadə edən sivil dövriyin sonu, əvvəlki Amerikanın keyfiyyətə yeni bir vəziyyəti başlayır", deyə Puşkov bildirib.

İnam Hacıyev

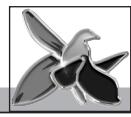
"Fondun yaradılması işğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulmasını şərtləndirir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin 44 günlük Vətən mühabibəsi nəticəsində Azərbaycanın illərlə pozulmuş ərazi bütövlüyü bərpa olundu, otuz ilə yaxın müddətdə düşmən tapdağı altında olmuş torpaqlarımız Ermənistanın işğalından azad olundu, müasir tariximiz ən parlaq səhifələri yazıldı, illərlə uğrunda mübarizə apardığımız ədalət zəfər çalı". SİA-nın verdiyi məlumatə görə, bu fikirləri Milli Məclisin deputati Kamran Bayramov deyib.

Kamran Bayramov bildirib ki, işğal altında olan müddət ərzində bu torpaqlarımız mənfur erməni separatçıları və terrorçuları tərəfindən xarabalığa çevrildi, Azərbaycana məxsus olan tarixi və mədəni abidələr dağıdıldı, təbii sərvətlər tam talanı, orada istenilən layiqli yaşayış mümkünəzələr edildi. Lakin buna baxmayaq, torpaqlar işğaldan azad olunduqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev bu ərazilərin dırçəldiləcəyini, bu hədəfə nail olunması üçün bütün resursların və qüvvələrin səfərber olunacağı və bəyən etdi, Qarabağ Büyük Qayıdışın təmin edilməsi üçün zəruri addımların atılacağını bəyən etdi.

"Bunun təsdiqi olaraq, cənab Prezidentin 2021-ci ildə imzaladığı ilk Fərman "Qarabağ Dirçəliş Fondu" publik hüquqi şəxsin yaradılması ilə bağlı oldu. Deputat, həmçinin qeyd edib ki, Fondun yaradılması Prezidentin Qarabağ siyasetinin başlanğıc nöqtəsi kimi qəbul edilir, bu bölgədə siyasi-iqtisadi sabitliyin bərqərar olunmasını, regional siyasetin tam həcmədə həyata keçirilməsini, işğaldan azad olmuş ərazilərin yenidən qurulmasını, zəruri infrastrukturun yaradılmasını, məcburi köçkünlər olmuş soydaşlarımızın işğaldan azad olmuş ərazilərimizdə rahat və təhlükəsiz yaşayışa qayıdışını şərtləndirir", -deyə deputat qeyd edib.

Dünya demokratiyasının beşinci ABŞ-da baş berən hadisələrin çərçivədən çıxması və respublikaçı prezident Donald Trampın demokrat Co Baydenə seçkiləri uduzmasını həzm etməməsi dünya ictimaiyyətində haçalı fikirlər yaratmağa başlayıb. İndi müxtəlif ölkələrin diqqəti Amerikaya yönəlib və bu dəfə hər hansı digər ölkənin siyasi gündəminin, yaxud siyasi idarəciliğin möqəddərətinin həll olunması deyil, məhz ABŞ-in mövcudluğu tarixində - özü də ilk dəfə həmin ölkənin siyasi mühitinə xas olmayan daxili hadisələr dünyanın gündəmində yer alıb.

Bələliklə, ABŞ Konqresinin noyabr ayında keçirilən seçki nəticələrinin təsdiq edilməsi üçün toplaşlığı bir zamanda həzirki prezident Donald Trampın dəstəkçiləri də Vaşinqtonda böyük bir etiraz yürüyü teşkil edərək, bir araya gəldilər. Eyni zamandı, onu da qeyd edək ki, həftənin çərşənbə günü Trampın çağrılığı ilə toplanan nəhəng kütü Konqres binasının sədlərini keçirək onun daxilinə qədər irəliləyə bildi. Hətta bəzi etirazçılar senatın baş iclas zalına qədər girdə də, polis gücləri Nümayəndələr Palatasına da daxil olmağa cəhd göstərənlərə atəş açmaq məcburiyyətində qaldı. Həmin vaxt bir etirazçı qadın ağır yaralandı və xəstəxanaya aparılısa da həyatı xilas oluna bilinmedi. Daha sonrakı müddətde növbəti ölonların də olduğu barədə informasiyalar yer almaya başladı.

Yaşanan hadisələr üzündən Konqres seçki nəticələrinin qəbul etmək üçün çağırılan iclası bir neçə saatlığına təxir saldı və təhlükəsizlik tədbirləri reallaşdırıldıqdan sonra iclas öz işinə davam etdi. Artıq Demokrat partiyasının namizədi Co Baydenin seçimləri qazandığını rəsmi şəkildə ratifikasiya edərək, seçki nəticələrinin qətiləşdirilməsi gözənləmekdədir. Hətta bu yazı işq üzü görərək də həmin qərarın verilməsi həyata keçirilebilər. Lakin...

Vəziyyəti köklü şəkildə dəyişən səbəblər...

Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, ABŞ-da normal şəhərlər altında her dörd iləndən bir keçirilən prezident seçkişərinin nəticələri səsvermələrdən qısa müddət sonra dəqiqləşir. Seçkilərlə yanvarın 20-dəki andiçmə mərasimini arasında təqribən 2,5 aylıq zamanda seçki nəticələrinə təsir edə bilecek hər hansı bürkətik engellər isə adətən formal xarakter daşıyır, arxa planda saxlanılır və ABŞ-in seçimləri tarixində bu hadisəyə bənzər ikinci hadisə heç vaxt olmayıb. Məhz bu dəfə Trampın məglubiyətini həzm etməməsi, səslərin oğurlanmasına dair sübut edil-

məyən iddiaları ortaya atması, həmin iddialara respublikaçıların da dəstək göstərməsi vəziyyəti köklü şəkilde dəyişdi.

Bəs nə baş verdi? Hələ hadisələrə qədər olan saatlarda - Konqresdə Baydenin prezident seçilməsi müzakirələri, habelə ştatlarda səs sayımları aparılışken, Nü-

Arizonada ilk etiraz həyata keçirildi və səs sayımlarına ara verildi. Bu arada etirazçılar Konqres binasına tərəf axın etdilər və qurum öz işini dayandırmaq məcburiyyətine qaldı. Lakin bu da o demək deyildi ki, Baydenin rəsmən pre-

ABŞ-da nə baş verir: demokratiya, yoxsa...?

Yaxud, Tramp-Bayden qarşıdurmasında qanunlar kimin tərəfindədir?

yəndələr Palatasının 100-dən çox respublikaçı namizədi və 10-a yaxın respublikaçı senator Trampın seçkilərde saxtakarlıqla yol verilməsi iddiasına dəstək göstərmək məqsədi ilə nəticələrə etiraz edəcəklərini bildirilər.

Arizonadan başlayan etirazlar Corciya, Miçiqan, Nevada, Pensilvaniya və Viskonsi kimi ştatlara da sıçraya bilər - Vaşinqtonda olanlar isə bəllidir....

zident seçkilməsini ratifikasiya edən səsverme olmayacağı və s.

Diger tərəfdən, həzirki vaxta qədər respublikaçıların ABŞ-in neçə ştatında seçki etirazları keçirdikləri, yaxud keçirməye davam edəcəkləri belli deyil. O cümlədən, bəzi respublikaçıların Baydenin üzü şəkildə üstün olduğunu etiraf etmələrinə rəğmən, bunun da arxasında saxtakarlıqlara yol verildiyini bəyan etmələri hətta komandan saatının tətbiq edilməsinə rəğmən etirazlara davam edəcəklərini bildirmələri vəziyyəti mürəkkəbədir. Arizina, Corciya, Miçiqan, Nevada, Pensilvaniya və Viskonsi kimi kritik ştatlarda etirazların davam edəcəyi vurgulanır.

Yeri gəlmışkən, xatırlada bilərik ki,

Tramp 2016-ci il seçkilərində Nevada xaric, adıçəkilən altı ştatın beside seçkiləri qazanmışdı. Ancaq Bayden bu il bütün bu eyalətlərdə nəticələri öz lehine çevirməyi və prezident seçkileyi bacardı. Konqres qanunlarına görə, ştatların seçki qurumlarında verilən səslərin təsdiqlənməsi elifba sıralaması ilə həyata keçirilir. Bir ştatdakı nəticənin təkrar dəyərləndirilməsi üçün ediləcək etirazın en azı bir nəfər Nümayəndələr Palatasının təmsilçisi və en azı bir senator tərəfindən edilməsi lazımdır.

"Washington Post" qəzetiñin yazarı David Ignatius Tramp tərəfdarlarının etirazdan silahlı qarşıdurmalara gedəcəklərini istisna etməyib

Etirazların başlamasının ardına Nümayəndələr Palatası və Senat özlərinə aid olan ayri-ayrı salonlarına gedərək vəziyyəti dəyərləndirirlər. Dəyərləndirmənin müddəti isə iki saatdan artıq olmamalıdır. O cümlədən, hər təmsilçinin en çox beş dəqiqə çıxış etmək hakkı var. Bundan sonra isə səsvermə işləmlərinə başlanılır. Burada etirazın qəbul edilməsi üçün çoxluq tələb olunur. Ancaq bu ana qədər Trampın iddialarına dəstək verəcək nəticələrə etiraz edəcəyi söyləyen Konqres təmsilçilərinin sayı çoxluq qarşısında azlıqdır. Bu mənada da etirazların rəddedilməsi qəti olaraq görünməkdədir.

Bu arada, "Washington Post" qəzetiñin yazarı David Ignatius Tramp tərəfdarlarının etirazdan silahlı qarşıdurmalara gedəcəklərini istisna etməyib. O Trampın mümkün qarşıdurmaları bəhanə edərək ölkə içində hərbçilərin yerləşdirilməsi üçün prezidentə

ye ki 1807 tarixi bir qanunu ortaya atacağı mümkünlüyünü də bildirib. Həmçinin qeyd edib ki, Tramp həmin qanundan yarananraq altı kritik ştatda idarəciliyi el qoya bileyə və seçkiləri təkrarlatdırıa bileyə istiqamətində iddialarda olacaqını da istisna etməyib.

Diger tərəfdən, ABŞ-in keçmiş müdafiə nazirleri də adıçəkilən qəzetiñde məqale ilə çıxış edərək, Müdafiə Nazirliyini, ordunu seçim etməməyə, konstitusiyaya bağlı qalmalığı, əsasən də Trampın qərar və təlimatlarıni icra etməməyə çağırıblar.

Bütün bunlar isə vəziyyətin ktrik həddə çatıldığı ABŞ-in - demokratiya beşinin həqiqətən demokratik dəyərlərə sadıq qalıqlamaması ətrafında çoxsaylı suallar yaradır.

Rövşən RƏSULOV

Yuri Jdanov: Hadisələr ABŞ-in antiterrora hazırlıqsız olduğunu göstərdi

A BŞ-da konqres binasına basqın polisin ölkədəki əsas obyektləri qorumaq istəmədiyi və hazırlıqlığını nümayiş etdirdi. SIA xəber verir ki, bunu Beynəlxalq Polis Birliyinin Rus bölməsinin prezidenti Yuri Jdanov RIA Novosti agentliyinə açıqlamasında bəyan edib. "ABŞ-dakı vəziyyət, hüquq mühafizə qüvvələrinin ölkədəki əsas obyektləri qorumağa hazır olmadığını, antiterrora mütləq hazırlıqsız olduğunu göstərdi. Spikerin kabinetinin, binanın, çıxış zalının zəbt edilməsinə, ələ kemirilmesinə imkan verilməməlidir. Bütün bunlar ondan xəber verir ki, polis, eləcə də ABŞ hökuməti bu cür çağırışlara, arzuolunmaz hallara hazır deyil. Küçələrə toplanan, dağdıcı hərəkətlər edən və ictimai dəyərlərə, demokratiyaya, insan haqlarına və s. zərər verən insanlar uyğunsuz davranışları", deyə Jdanov bildirib. "Diger tərəfdən, bu, həddən artıq güc tətbiqi səbəbindən polisin təhqirlərə məruz qalğından bezdiyini göstərir. Bu da ona gətirib çıxarıb ki, mühafizəcilərin əlləri soyuyub və onların risk etmək, daha kəskin davranışmaq niyyəti yoxdur. Bu iki amil polisin belə bir cəmiyyəti qorumaq istəklərinin olmamasına gətirib çıxarıb", deyə agentliyin müsahibi, Yuri Jdanov əlavə edib.

Xairələq ki, çərşənbə günü, Donald Trampa dəstək göstərmək məqsəsi ilə nümayiş keçirmək üçün Vaşinqtonda toplaşan Tramp tərəfdarları, son seçkilərin nəticələrini təsdiqləməsi lazımlı olan iclası dayandıraraq Konqres binasına basqın ediblər. Qanun icraçıları tərəfindən gözyaşardıcı qaz və səs bombasından istifadə olunub. Vaşinqton polisinin verdiyi məlumatata görə, nümayişlərde dörd nəfər öldü.

Kim Darrok: ABŞ artıq "demokratiyanın parlaq mayakı" kimi təqdim edilə bilməz

I ngiltərənin ABŞ-dakı keçmiş səfiri Kim Darrok, Kapitoliyadakı hadisələrdən sonra Amerikanın artıq "demokratiyanın parlaq mayakı" kimi təqdim edilə və sayıla bilməyəcəyini söyləyib. SIA RIA Novosti Agentliyinə istinadən xəber verir ki, 2016-2019-cu illərdə ABŞ-da səfir olmuş Kim Darrok bu barədə "Sky News"-a verdiyi açıqlamada bəyan edib.

"Bu zərər-zıyan yerinə qaytarla bilər, amma çox vaxt aparacaq. Ancaq digər ölkələr, yəqin ki, artıq ABŞ-ı "demokratiyanın parlaq mayakı" kimi görməyəcək və hesab etməyəcək", deyə İngilis diplomat bildirib. O, əlavə edib ki, tərəfdarlarını Capitolini mühasirəyə almağa çağırın Donald Trump idi və bu vəziyyətdə qarşıqliq qalmaz idi. "Nə olacaqına ümidi edirdi?", deyə keçmiş səfir sual edib.

Xairələq ki, çərşənbə günü, Donald Trampa dəstək göstərmək məqsəsi ilə nümayiş keçirmək üçün Vaşinqtonda toplaşan Tramp tərəfdarları, son seçkilərin neticələrini təsdiqləməsi lazımlı olan iclası dayandıraraq Konqres binasına basqın ediblər. Qanun icraçıları tərəfindən gözyaşardıcı qaz və səs bombasından istifadə olunub. Vaşinqton polisinin verdiyi məlumatata görə, nümayişlərde dörd nəfər öldü.

Inam Hacıyev

Sağlam ailə, sağlam cəmiyyət və sağlam dövlət

"Milli-mənəvi dəyərlərin pozulması xalqımıza qarşı bağışlanmaz xəyanətdir"-

Heydər Əliyev

Xalqımızın mənəvi dünyasını zənginləşdirən, tariximizi və mədəniyyətimizi ucaldan milli-mənəvi dəyərlərimiz Azərbaycanın yüksək əxlaqi xüsusiyyətlərinin təcəssümüdür. Dünya xalqları arasında öz qədim milli-mənəvi dəyərləri, möhkəm ailə institutu ilə tanınan Azərbaycan xalqı yaşatdığı və təbliğ etdiyi bəşəri ideyaları, adət-ənənələri, milli xüsusiyyətləri ilə dünya mədəni irsində özünəməxsus yer tutur.

Bir xalqın dəyəri onun qanında, genetikasındadır, o səbəbdən də milli-mənəvi dəyərlərimizi məhv etmek cəhdləri həmişə boşça çıxıb, atalar deməşkən, yel qayadan heç nə apara bilmeyib. Ümummilli lider Heydər Əliyev milli-mənəvi dəyərlərimizin öyrənilməsini, qorunub saxlanması və inkişaf etdirilməsini əsas vəzifələrdən biri kimi irəli sürdü. "Milli-mənəvi dəyərlərinin qoruyub saxlamış xalq həmişə müstəqillik yolunu ilə getmek, müstəqilliyyini qorumaq əzmindədir" deyən Heydər Əliyev bildirirdi ki, her bir azərbaycanlı Azərbaycan mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıdır.

Qeyd etmək yerinə düşər ki, globallaşan dünyada mənəvi dəyərlərin böyük təhlükələrlə üzləşdiyi məqamlarda Heydər Əliyev qətiyyətli bir lider kimi mövqeyini ortaya qoydur. Onun milli-mənəvi dəyərlərin qorunması ilə bağlı 2001-ci il avqustun 13-də verdiyi "Milli-mənəvi dəyərlərin pozulması xalqımıza qarşı bağışlanmaz xəyanətdir"- bayanatı probleme təkcə dövlət rəhbərinin yox, həm də müdrik bir el aqsaqqalının nümayiş etdirdiyi münasibəti idi.

Bu siyasi kursu davam etdirən Prezident İlham Əliyevin bu istiqamətdə fəaliyyəti də Azərbaycanın mədəniyyətinin, milli-mənəvi sərvətlərinin toxunulmazlıq qazanması baxımından böyük rol oynayıb.

Dövlət başçısının fikirlərində hər bir azərbaycanının, ən əvvəl, öz xalqının dəyərlərinə sahib çıxmazı, öz mədəniyyətini, adət-ənənəsini, mentalitetini ve milli dəyərlərini qoruması öne çəkilir. "Gələcək nəsillər maddi sərvətlər və iqtisadi mirasla yanaşı, həm də daha çox milli irs, milli mentalitet ərməğan edilməlidir" prinsipi əsas götürürler.

Prezident İlham Əliyevin konsepsiyasına görə, milli ruhu qorumaq, inkişaf etdirməyin və yeni nəsillərə çatdırmağın ən müümüş şərti, məhz sağlam cəmiyyət, sağlam ailə və sağlam əfqanlar yetişdirilməkdir. Dövlət ancaq erazinin, maddi sərvətlərin deyil, həm də milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasına xidmət etməlidir.

İndi bir çox Avropa alimi Azərbaycan adətlərini, mədəniyyətini tədqiq edir, bu günlə ayaqlaşan qədim dəyərlər sistemimizi öyrənməye çalışır. Avropalı səsioloqlar, elm adamları indi təşviş içindədir, çünki cəmiyyətin mənəviyyatında böyük

problemlər var, ailə institutu dağılıb gedir, əxlaqi degradasiya pik həddədir. Qərb səsioloqları bu aşınmayı aradan qaldırmak, itirmək üzərə olduqları hazırlı və gelecek nesilləri geri qazana bilmək üçün qədim Şərqi mədəniyyətini öyrənməyə başlayıblar.

Cəmiyyətimizdə bir qism gənc müasirəşmək adı altında Avropa cəmiyyətinin davranışını, geyimini, qeyri-əxlaqi hayat tərzini örnək götürür. Amma belələri unudurlar ki, müasirlik milli kökü, adət-ənənəni itirmək demək deyil, adət-ənənə, milli-mənəvi kökümüz elə müasirlik ənənələrinin fonunda da var ola bilir. Yad dəyərləri cəmiyyətimizə yeritməyə cəhd edənlər də bunu anla-

duyğusu, milli dəyərləre bağlılığı şərtidir. Bəzən boşanma statistikasının yüksəlişi XXI əsrin "töhfə"si kimi xarakterizə edilir. Belə ki, dün-yagörüşün fərqli istiqamətlərə yönəlməsini, maraqlardakı fərqi, ailədə uyuşmazlıq faktorlarını əsas gətirək boşanan cütlükler əslində adı səbəblərdən ayrırlar. Bu səbəbdən ki, boşandıqdan sonra keçmiş həyat yoldaşı ilə təkrar nikah girən cütlüklerin sayı artır.

Düzdür, zaman dəyişikcə hər bir cəmiyyətə xas olan insanın psixologiyası, yaşam tərzi, milli dəyər anlayışı da müəyyən qədər dəyişbilər. Əksər ölkələrdə nəsillərin dəyişilməsi ilə dəyərlərin mahiyəti də dəyişir, amma Azərbaycan kimi milli kökünə bağlı olan ölkələrdə bu baş vermir. Maddi məsələlər mənəviyyatdan öne keçirsə, o cəmiyyət də nümunəvi sistem yaranma bilməz.

Təəssüf ki, ölkəmizdə mənəvi dəyərlərin ağırlığı ilə qurulan ailə modeli artıq zəifləmək üzərdir. Gənc nəsil maddi problemlərə görə

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

*Yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütłəvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu*nun maliyyə dəstəyi ilə "Gender, ailə və demoqrafiya məsələlərinin işıqlandırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

güclü müllətləri güclü ailələr formasıdır. Güclü ailələrin təməlini isə coxuşaqlılıq təşkil edir. Bəzi qlobal qüvvələr illərdir "doğuma nəzarət", "ailə planlaşması" adı altında insan genefonduna qarşı mübarizə aparır, ölkələrdə əhalinin artımına nəzarəti əlinde cəmləməyə çalışır. Burada hədəf, əlbəttə, əsasən şərqi ölkələridir, çünki qərb ölkələrində bu proses təbii olaraq gedir və sorxurlar ki, tezliklə bunun nəticəsində dündəkdiyətən gücləndirilir.

Ailələrdə coxuşaqlılıq təbliğ etmek üçün onlara xüsusi imtiyazların verilməsi müsbət effekt verə bilər. Doğrudur, hazırda ölkəmizdə 6 və daha çox uşaqlı olanlar qanunlara görə coxuşaqlı ailə hesab edilirlər və onlar üçün bu güzəştlər var, amma dövrümüzə 6 uşağı olan ailə çox azdır. İmtiyazlara sahib olmaq üçün 6 uşaq dünyaya gətirmək istəyən ailələr yox deyiləcək qədər azdır. Coxuşaqlılıq anlayışını bu səbəbdən yenidən gözdən keçirməyə ehtiyac yaranır. İndiki vəziyyətdə ən azı 3 ya 4 uşağı olanlar sosial güzəştlər və yardımalar edilməlidir.

Sovet dövründə "coxuşaqlı ailə" məfhumu 4-dən çox uşağı olan ailələrə şamil olundu. SSRİ-de "Qəhrəman ana" medalı da vardi ki, bu medal 10 və daha çox övladı olan qadınlar üçün 1944-cü ilde təsis edilib. Məqsəd isə əhalinin sayının azalmasının, artımın aşağı düşməsinin qarşısını almaq idi. Azərbaycanın demoqrafiq artımla bağlı problemi olmasa da əhalinin artımına görə seçilən ailələrə imtiyazlar tətbiq edilməsi müsbət addım olardı. Uzun illərdir bununla bağlı müzakirələr davam edir, amma heç bir nəticə yoxdur.

Bu gün bu qədim, zəngin mədəniyyətimiz, mənəvi dəyərlərimiz üzərində sağlam ailələr qurur. Sağlam ailə sağlam cəmiyyətin, sağlam cəmiyyət isə güclü dövlətin qarantidır, sağlam dövlət isə vətəndaşların təhlükəsizliyinin və inkışafının qarantidır. Beləliklə, daire qapanır. Bu dairənin hər bir hissəsi vacibdir - bu, bütövlüyün təminatıdır. Azərbaycan bu baza üzərində inkışaf edir və edəcəkdir.

Lala Mehrali

malıdır.

Hələ Sovet hakimiyəti illərində dünya xalqları arasında ən döyümlü və möhkəm ailə modelinə sahib olduğu üçün daim təqdir edilən ölkəmizdə hazırda bu sahədə problemlər yaşansa da, milli-mənəvi dəyərlərin çəkisi tərəzidə daha ağır gelir.

Azərbaycan ailələrində tərəflər ailənin bütövlüyünü qorumaq üçün bütün çətinlikləri dəf etmək bacarığına sahibdir. Sirr deyil ki, boşanmaların qaynağı həm də mənəvi degradasiyadır.

Globallaşan dünyada mənəviyyat məsəlesi nisbətən arxa plana keçib. İnsanları daha çox maddi problemlər maraqlandırırdından sadəcə pul, mal-mülk fikirlərdir. Bu düşüncələr üzərində qurulan ailələr isə uzunmürlü olmur. Xoşbəxtlikdən Azərbaycanda evlənməye qərar verənlərin əksəriyyəti üçün əsas meyar qarşı tərəfin empatiya

boşanma üçün addım ata bilir. Əvvələr bizdə ailə institutu deyilən sistem var idi və bu çox güclü idi. İndi isə bu sistem tədricən sıradan çıxmaga başlayır. Çox da bu sosial problemlərlə əlaqələndirilir, halbuki belə deyil.

Sosial vəziyyətin daha ağır olduğu, insanların bir parça görək üçün olduqca ağır şartlarda işlədiyi mühəharibə illərində bele boşanmalar bu həddə çatır. Bizim ölkəmizdən döyünlərin ən dağıcı mühəharibələrindən birinin iştirakçısı olub, nənəbabalarımız o vaxt bu dəhşətlə üzüüzə qalanda bele çətinlikdən çıxış yolunu boşanmaqda görməyiblər.

4-5 il, ele qadın var ölenədək cəhəbəyə gedən erinin yolunu gözləyib, itkin düşən həyat yoldaşının bir gün qayılacağına ümidi edib, boşanmaq barədə ağlıncı ucundan bele keçirməyib. Amma müsər ailələrde bir gün hər hansı maddi problem

yarandıqda boşanmaq barədə söz-söhbət yaranır. Maddi problemi olmayan ailələr isə boşanmaq üçün yeni bəhanələr tapır - "xasiyyətimiz tutmur".

Müsərlik maddi həzzlərlə yaşamaq deyil, mənəvi həzzlərlə yaşamaqdır. Müsərlik şüarı ile insan cəmiyyətinin min illərlə formalasdırılmış mənəvi dəyərləri, bioloji qanunları ayaqlamağa yol verilməlidir, necə ki, Azərbaycanda verilmir.

Milli ailə modelinə xələl gətirən problemlərdən biri de tərəflərin ailə tərkibi barədə razılığa gələ bilməsidir. Ailələrin tek uşaq problemi indi bir çox ailədə problemə çevrilir. Bu problem son 10 ilin en ciddi sosail problemlərindən biri hesab edilir. Gənc valideynlər uşaq böyütməyin çətinliklərinə qatlanmaq istəmir. Bəzən qadın karyera üçün birdən çox uşaq dünyaya gətirmek istəmir.

Güclü dövlətləri güclü milletlər,

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

8 yanvar

Messi və Ronaldodan qeyri-adi göstərici!

Barselona”nın argentinəli ulduz həcumçusu Lionel Messi və “Juventus”un portugaliyalı futbolçusu Kriştiano Ronaldo qeyri-adi göstəriciyə imza atıblar. Bu barədə “Cracenote Live” rəsmi Twitter səhifəsində məlumat yaxşıb. Onlar son 16 ildə, 2005-ci ildən başlayaraq hər il Avropanın TOP-5 liqasında qol vuran ilk futbolçular olublar. Argentinəli dünən “Atletik”lə görüşdə (3:2) dubl edib. Portugaliyalı isə yanvarın 3-də “Udineze” ilə görüşdə (4:1) iki qol vurub.

“Milan” mövsümdə ilk möğlubiyyətini “Yventus”dan aldı

Futbol üzrə İtaliya A Seriyasında 16-ci turun oyunları keçirilir. Qol.az xəbər verir ki, turun mərkəzi matçında “Yventus” əzəli rəqibi “Milan”ın qonağı olub. Görüş Turin təmsilçisinin 3:1 hesablı qələbəsi ilə yekunlaşıb.

“Milan” - “Yventus” - 1:3
Qollar: Kyeza, 18 (0:1), Salabria, 41 (1:1), Kyeza, 62 (1:2), Makkenni, 76 (1:3)
Qeyd edək ki, “Milan” uduzmasına baxmayaraq, 37 xalla turnir cədvəlində vahididir. “İnter” 36 xalla 2-ci, “Roma” 33 xalla 3-cü yerde qərarlaşdır. “Yventus” isə 30 xalla 4-cüdür.

“World Masters” turnirində yeddi cüdoçumuz mübarizə aparacaq

Yanvarın 11-dən 13-dək Qəterin paytaxtı Dohada cüdo üzrə “World Masters” turniri keçiriləcək. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarışda 7 idmançıımız iştirak edəcək. Belə ki, kişilərin mübarizəsində Orxan Səfərov, Nicat Şixəlizadə (66 kq), Elmar Qasımov, Zəlim Kotsoyev (100 kq), qadınların mübarizəsində Aşə Qurbanlı, Leyla Əliyeva (48 kq) və İrina Kindzerska (78 kilogramdan yuxarı) çıxış edəcəklər. Tokio Olimpiadasına lisenziya xalları verəcək mötəbər yarışda cəklər. İndiyədək 70 ölkədən 400-dən çox cüdoçu iştirakını təsdiqləyib.

ELAN

Əliyev Ələddin İbrahim oğlunun adına olan Nizami r. Rüstəm Rüstəmov küçəsi ev-5, mənzil-8-də yerləşən yaşayış evinə aid olan qeydiyyat şəhadətnaməsi və mənzilə aid digər sənədlər itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Hökumət bu kompensasiyaların hansı formada verilməsi barədə məlumat verəcək. Yəni burada qiymət artımından səhəbat gədə bilməz. Çünkü sözügedən istiqamətdə qiymətlərin artırılması üçün Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidməti (DANX) tərəfindən Tarif Şurasına müsbət olunmalıdır. Biz isə belə bir müraciət etməmişik. Ümumiyyətlə istiqamətdə hər hansı müraciət gündəmdə deyil”.

QARABAĞ AZƏRBAYCANDIR!

Ruud van Nistelroy
PSV-nin ikinci komandasını çalışdıracaq

Niderland millisinin sabiq futbolcusu Ruud van Nistelroyun yeni iş yeri məlum olub. Belə ki, keçmiş hücumçu yeni mövşümdən PSV klubunun ikinci komandasına rəhbərlik edəcək. O, bununla bağlı Eindhoven təmsilcisinin rəsmi saytına açıqlama verib. Qeyd edək ki, futbolçu karyerası ərzində “Mənchester Yunayted”, “Real”, “Hamburg”, “Malaqa”, PSV kimi klublarda çıxış edən Nistelroy, son olaraq Niderland yığmasında köməkçi məşqçi kimi çalışırdı.

Qidalardan nə qədər vaxta həzm olunur?

Diyetoloqlar qida qəbulu ilə meyve qəbulu arasında həmişə 2-4 saat fasile verilməsini məsləhət görürələr. Belə ki, “mail.ru” saytında yer alan məlumatə görə, burada məsələ heç də onların dada görə uyğunluğunda yox, həzm müddətinin müxtəlifliyindədir. Mədə-bağırsaq sistemi qarışq qidaların öhdəsindən çətinliklə gəlir. Qarışq qidalardan mədədə bərkirir, turşumağa və qıçırmağa başlayır, qarında narahatlılığı və köpə səbəb olur. Nəticədə tədricən organizmde sağlamlıqla mənfi təsir edən şakalar və toksinlər yığılır.

Xoşagəlməz hallarla üzləşməmək üçün xörəklərin hazırlanması zamanı təxminen eyni vaxtda həzm olan məhsullardan istifadə etmək lazımdır.

Su birbaşa bağırsağa daxil olur, tərəvəz bulyonu 15-20 dəqiqəyə, meyve suyu 15-20 dəqiqəyə, giləmeyvə 20 dəqiqəyə, qreypfrut, portaqal və üzüm 30 dəqiqəyə, ciy tərəvəzlər və yağsız salatlar 30-40 dəqiqə, armud, alma, albali və şəftalı 40 dəqiqəyə, keləm, qarğıdalı, qabaq və yumurta 45 dəqiqəyə, cəfəri və yerkökü 1 saata qədər, balıq 1 saata, nişasta tərkibli tərəvəzlər 1,5-2 saata, paxlalı bitkilər və sıviq 2 saata, süd məhsulları 2 saata, quş eti 2,5-3 saata, günebaxan, balqabaq və fındıq 3 saata, quzu və mal eti 4 saata həzm olur.

Polietilen torbalarla bağlı market sahiblərinə XƏBƏRDARLIQ

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi (ETSN) polietilen torbalarla bağlı müraciətlər hazırlayıraq müvafiq qurumlara göndəracək. Xezerxeber.az-in məlumatına görə, bunu ETSN yanında Dövlət Ekoloji Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Hikmət Əliyev deyib. Onun sözlərinə görə, sahibkarlar özləri polietilen torbalardan istifadə etməməyə maraqlı olmalıdır.

H.Əliyev əlavə edib ki, bir çox insanlar hələ de polietilen torbalarla bağlı yeni dəyişikliyin icrasında maraqlı deyilərlər: “Hətta heç maraqlanmırlar ki, alış-veriş etdikləri yerdə onlara hansı qalınlaşdırma torba veriləcək. Ona görə de bu iş market sahiblərinin marağında olmalıdır. Ən azından başa düşməlidirlər ki, qaydalara riayət etməyəcəkləri təqdirdə cərimələnəcəklər. Cərimələrlə üzləşmemək üçün mağaza sahibləri polietilen torbaları alan zaman müvafiq sənədləri tələb etməlidirlər. Onlar yalnız qanunvericilikdə nəzərdə tutulan tələblərə cavab verən torbaları almalıdır”.

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Ses”in komputer mərkəzində yığılır, sahifələrin “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAc, SIA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600